NASZE MIASTO I GMINA

PILICA

www.pilica.pl

ISSN 25-44-553

Biskupice * Cisowa * Dobra * Dobra Kolonia * Dobraków * Dzwonowice * Dzwono-Sierbowice * Jasieniec * Kidów * Kleszczowa * Kocikowa
Pilica * Podleśna * Przychody * Siadcza * Sierbowice * Sławniów * Smoleń * Solca * Szyce * Wierbka * Wierzbica * Zarzecze * Złożeniec

DWUMIESIĘCZNIK GMINY PILICA - Nr 02 (35) - Luty/Marzec 2021 - EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Z okazji Wielkiej Nocy
pragniemy złożyć Państwu
najserdeczniejsze życzenia
zdrowych i radosnych
Świąt Zmartwychwstania Pańskiego,
pełnych wiary w lepsze jutro
oraz wytrwałości i siły
w pokonywaniu obecnych wyzwań.

Przewodnicząca
Rady Miasta i Gminy Pilica
Barbara Przybylik

Burmistrz
Miasta i Gminy Pilica
Artur Janosik

W NUMERZE:

Dofinansowanie na fotowoltaikę str. 2

Nowe zasady korzystania z porad lekarskich str. 10

Koło Gospodyń Wiejskich w Dzwonowicach str. 15

SPIS TREŚCI

2 - 3	**Aktualności:**
2	Gmina Pilica otrzymała dofinansowanie na fotowoltaikę
3	Ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica
4	**Patroni 2021 roku:** Krzysztof Kamil Baczyński
5	**Z naszej przeszłości:** Co łączy pilicką kolegiatę z kościołem Bernardynek w Krakowie
6 - 8	**Przyroda:** Szukamy wiosny
8 - 10	**Informacja:**
8	Deklaracje do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków od 1 lipca
9	E-budownictwo - przenosimy proces budowlany do sieci
10	Nowe zasady korzystania z porad lekarskich
11	**Bezpieczni na drodze:** Jednośladem bezpiecznie do celu - porady dla rowerzystów
12	**ŚODR rejon Zawiercie:** Doradca radzi
12	**Uwaga!: Stop Pożarom Traw**
13	**ZUS:** Od marca emeryci i renciści mogą dorobić więcej do swojego świadczenia
13	**PIT:** Rozliczenie PIT - Informacja dla emerytów i rencistów
14	**Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021:** Co powinieneś wiedzieć o bezpieczeństwie danych osobowych w spisach powszechnych?
15	**Wokół nas:** Koło Gospodyń Wiejskich w Dzwonowicach
16 - 17	**Polskie tradycje:** Dawne tradycje i obrzędy wielkanocne
18	**Legalna Kultura:** Łyk sztuki do kawy pierwszego dnia Wiosny
19	**Sport:**
19	GMLKS Piliczanka: Młoda Piliczanka
19	LTS Ospel Wierbka: Okres przygotowawczy
20 - 23	**Wieści ze szkół**
24 - 26	**Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Pilicy:**
24	Logo Biblioteki!
25	Partnerstwo dla książki z Muzeu Historii Polskiego Ruchu Ludowego
25	„Mała książka -Wielki człowiek"
26	Szansa dla książki
27	**Kulinaria**
28	**WEJDŹ NA SPIS.GOV.PL I SPISZ SIĘ**

AKTUALNOŚCI

GMINA PILICA OTRZYMAŁA DOFINANSOWANIE NA FOTOWOLTAIKĘ

Zarząd Województwa Śląskiego przyznał dofinansowanie Miastu i Gminie Pilica na realizację projektu *pn. „Poprawa efektywności energetycznej poprzez montaż instalacji fotowoltaicznych na potrzeby gospodarstw domowych mieszkańców Gminy Pilica"* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014 – 2020.

Wysokość przyznanego dofinansowania dla Gminy Pilica, to **ponad 11 mln zł.** W ramach realizacji przedmiotowego projektu zakupionych i zamontowanych zostanie 784 instalacji fotowoltaicznych na potrzeby gospodarstw domowych mieszkańców Gminy Pilica, którzy wnioskowali do Gminy o udział w przedmiotowym projekcie.

Aleksandra Lis

Burmistrz
Miasta i Gminy Pilica

29.03.2021 r.

OGŁOSZENIE

o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica

Na podstawie art. 11 pkt. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247) zawiadamiam:

- o podjęciu przez Radę Miasta i Gminy w Pilicy uchwały Nr XXIX/179/2021 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica;
- o przystąpieniu do procedury sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Pilica.

Zainteresowani mogą składać wnioski dotyczące sporządzenia studium oraz uwagi i wnioski dotyczące strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w terminie do dnia **14 maja 2021 r.**

Wnioski dotyczące sporządzenia studium należy wnosić w formie pisemnej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pilica, ul. Żarnowiecka 46 A, 42-436 Pilica lub bezpośrednio w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Pilica, bądź za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: urzad@pilica.pl

Uwagi i wnioski w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, mogą być wnoszone w formie pisemnej, na adres Urzędu Miasta i Gminy Pilica, ul. Żarnowiecka 46 A, 42-436 Pilica lub bezpośrednio w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Pilica, bądź za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: urzad@pilica.pl

Wniosek lub uwaga powinny zawierać: **nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy**.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Burmistrz Miasta i Gminy Pilica.

Krzysztof Kamil Baczyński

Krzysztof Kamil Baczyński (1921-1944) - polski poeta, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli tzw. "Pokolenia Kolumbów". Brał udział w Powstaniu Warszawskim, żołnierz Armii Krajowej. Używał pseudonimów: "Jan Bugaj", "Krzysztof Zieliński", "Piotr Smugosz", "Emil" i "Jan Krzyski".

Urodził się 22 stycznia 1921 roku (lub 3 marca 1921 roku) w Warszawie. Za datę jego przyjścia na świat przyjmuje się tę podaną we wypisie z księgi parafialnej. Był synem krytyka literackiego Stanisława Baczyńskiego i nauczycielki Stefanii Zieleńczyk. Ojciec Krzysztofa był w przeszłości działaczem Legionów Polskich, a w późniejszym okresie służył jeszcze w Wojsku Polskim. Obydwoje rodzice wpajali młodemu Krzysztofowi miłość do ojczyzny i uczyli go patriotyzmu od najmłodszych lat. W niedługim czasie, po urodzeniu Krzysztofa, jego rodzice rozstali się, co mogło wpłynąć na jego stan zdrowia. Młody Baczyński był podobno dzieckiem chorowitym i słabym, chorował na astmę.

W 1933 roku Baczyński rozpoczął naukę w warszawskim Gimnazjum im. Stefana Batorego. Podczas pobytu w szkole średniej związał się z lewicową organizacją młodzieżową "Spartakus". Używał wtedy pseudonimu "Emil". Z tego też okresu pochodzi pierwszy znany jego wiersz - "Wypadek przy pracy" (1936). Był średnim uczniem, język polski w wydaniu szkolnym nie był jego mocną stroną. Świetnie natomiast rysował, co stało się wówczas jego największą pasją. Hobby zdradzało też niewątpliwy talent artystyczny, który już wkrótce miał rozkwitnąć.

W 1939 roku zdał maturę. Radość ze zdanego egzaminu przyćmiła śmierć ojca - 27 lipca. Zamierzał studiować we Francji - śmierć ojca i wybuch wojny pokrzyżowały mu plany. Pozostał w Polsce. Pisał coraz więcej. Tragiczne doświadczenia ukształtowały jego charakter i poezję. Zmieniła się tematyka wierszy Krzysztofa, stawały się one coraz bardziej mroczne, nostalgiczne, metaforyczne. Najważniejszą w jego życiu osobą pozostawała matka.

Mimo żydowskich korzeni zdecydował się sabotować rozporządzenie niemieckich władz okupacyjnych, które nakazywało Żydom zgromadzenie się na obszarze getta, i pozostał po aryjskiej stronie. Dorywczo pracował, aby utrzymać siebie i matkę. 1 grudnia 1941 roku miał odmienić życie młodego poety na zawsze. Krzysztof poznał wtedy Barbarę Drapczyńską, z którą pobrał się 3 czerwca 1942 roku. Ich miłość silnie wpłynęła na poezję Baczyńskiego. W wierszach widoczne są odwołania do ukochanej Basi. Młodzi cieszyli się uczuciem mimo coraz trudniejszej rzeczywistości okupacyjnej. W czasie II wojny światowej Baczyński był aktywnym uczestnikiem polskiego ruchu oporu. Nie przeszkodziło mu to w rozwijaniu pasji, jaką była liryka. Przez cały okres okupacji aktywnie tworzył, a warszawscy literaci, którzy mieli okazję zapoznać się z wierszami Krzysztofa, szybko docenili jego talent. Co więcej, udało się im uzyskać od władz podziemnych zapomogę finansową dla poety.

Baczyński był też uczestnikiem tajnych kompletów, Harcerskich Grup Szturmowych i konspiracyjnej Szkoły Podchorążych Rezerwy. Od jesieni 1942 do lata 1943 roku kształcił się na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie studiował polonistykę. Zdecydował się jednak przerwać naukę na rzecz działalności konspiracyjnej. W 1943 roku rozpoczął służbę w plutonie "Alek", a następnie w kompanii "Rudy" batalionu "Zośka". Służył w stopniu starszego strzelca. W wielu wypadkach w konspiracji działał wraz z kolegami, z którymi niegdyś uczęszczał do szkoły. Wszyscy wylądowali w Szarych Szeregach. Baczyński był jednak przypadkiem szczególnym. Ze względu na jego talent pisarski dowódcy zdecydowali się wycofać go z czynnej służby, co samo w sobie wiele mówi o fenomenie, jakim niewątpliwie był młody poeta.

Krzysztof chciał jednak walczyć. Mocno angażował się w konspirację, brał udział w wielu szkoleniach, nierzadko ryzykując aresztowaniem. Uczestniczył w szeregu akcji bojowych organizowanych przez Polskie Podziemie. 27 kwietnia 1944 roku był członkiem zespołu odpowiedzialnego za wysadzenie niemieckiego pociągu pospiesznego. Następnie brał udział w szkoleniu w plutonie "Alek". W lipcu 1944 roku wstąpił do batalionu "Parasol" i został zastępcą dowódcy III plutonu 3. kompanii, w której zastał go wybuch Powstania Warszawskiego, 1 sierpnia 1944 roku. W czwartym dniu walk poległ od wrogiej kuli niemieckiego snajpera na posterunku w Pałacu Blanka. Miał zaledwie 23 lata...

W czasie okupacji Baczyńskiemu udało się wydać cztery tomiki wierszy - w 1940 roku ukazały się drukiem "Zamknięty echem" i "Dwie miłości", następnie w 1942 roku "Wiersze wybrane" i wreszcie w 1944 roku "Arkusz poetycki Nr 1". Jako poeta reprezentował nurt "Pokolenia Kolumbów", do którego należeli również Tadeusz Gajcy czy Tadeusz Borowski. Pod względem stylistycznym Baczyński często używał podmiotu zbiorowego, liczby mnogiej, odwołując się do wartości uniwersalnych. Nie stronił od symboliki i katastroficznej wizji świata. W jego utworach pełno metafor, barwnych epitetów. Dominuje tematyka przygnębiająca, co w pewnym sensie było odzwierciedleniem stanu psychiki młodego poety, naznaczonej wojną i otaczającym go cierpieniem. W sumie napisał ponad 500 wierszy, zachowały się również jego opowiadania oraz poematy. Do najważniejszych utworów Baczyńskiego należą: "Elegia... o [chłopcu polskim]", "Deszcze", "Z głową na karabinie" czy "Na moście w Avinion". Stał się inspiracją dla wielu twórców kolejnych pokoleń. Do jego utworów odwoływała się chociażby Wisława Szymborska. Twórczość Baczyńskiego obecna jest także w muzyce - zespół Budka Suflera nagrał utwór zatytułowany "Sur le pont d'Avignon", Mela Koteluk "Pieśń o szczęściu". To tylko dwa z licznych przykładów.

Tragicznym epizodem śmierci Krzysztofa były losy jego ukochanej Barbary. Zginęła kilka dni po nim, według niektórych relacji z tomikiem wierszy męża w dłoni. Krzysztof został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Armii Krajowej i Medalem za Warszawę.

Mateusz Łabuz
autor serwisu "II Wojna Światowa": www.sww.w.szu.pl

Co łączy pilicką kolegiatę z kościołem Bernardynek w Krakowie?

Święty Józef i osoba księdza Franciszka Leśniewicza – oto najkrótsza odpowiedź. Może jednak po kolei.

Jednym z popularnych kiedyś imion kojarzonym z miesiącem marcem jest Józef – dziś rzadkie, chociaż na fali powrotu do imion takich, jak np. Jan, Antoni, Stanisław, może i ono powróci.

W pilickiej kolegiacie św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty jest kaplica św. Józefa. Dobudowana została do kościoła około 1700 r. przez ówczesnego proboszcza ks. Franciszka Leśniewicza. Z poświęconego mu epitafium, znajdującego się w kaplicy na jednej ze ścian, możemy się dowiedzieć, że był dr filozofii i profesorem Akademii Krakowskiej, a także że jest fundatorem tej kaplicy i zmarł w 1711 r. Został pochowany w tutejszym kościele. W epitafium umieszczony jest też portret fundatora. Kaplica jest utrzymana w stylu barokowym. Na jej kolebkowym sklepieniu umieszczone są, zasługujące na uwagę, dekoracje stiukowe kartuszowo – liściaste z puttami (barokowe pucołowate amorki) i obrazy przedstawiające sceny z życia świętego patrona. W ołtarzu kaplicy znajduje się obraz św. Józefa z małym Jezusem na rękach (namalowany ok. 1700 r.), natomiast u góry jest mniejszy przedstawiający scenę zaślubin Maryi i Józefa. Obok mniejszego stoją figury św. Kazimierza i św. Floriana, a nad nim figura św. Michała Archanioła walczącego ze smokiem. Na ścianie obok wejścia do kaplicy Padniewskich wisi nietypowy obraz – przedstawia ucieczkę Maryi i Józefa z malutkim Jesusem do Egiptu, ale na tle jurajskich skałek i ruin jednego z zamków, czyli tutejszej okolicy. W kaplicy, nad wejściem, znajduje się miniatura rokokowych organów z niewielkim chórem. Związane jest z nimi podanie, że ich dźwięk mogą usłyszeć tylko przechodzący pod nimi ludzie o nieskazitelnie czystych sercach, czyli bez grzechu. Warto spróbować.

fot. www.parafia-pilica.pl

fot. www.parafia-pilica.pl

W od kwietnia do grudnia 2018 r. w kaplicy zostały przeprowadzone prace konserwatorskie przez Pracownię Konserwacji Zabytków z Krakowa. W czasie ich trwania odkryto na ścianach fragmenty wcześniejszej polichromii, a także epitafium Tomasza Chocholatego prawdopodobnie z XVI w. świadczące, że już wcześniej w tym miejscu mogła być kaplica.

W Krakowie na ul. Poselskiej przy Klasztorze Sióstr Bernardynek znajduje się kościół pod wezwaniem św. Józefa – Sanktuarium św. Józefa, w którym od wieków pielęgnowany jest jego kult. Znajdujący się w nim ołtarz główny został ufundowany przez pilickiego proboszcza (oficjała) ks. Franciszka Leśniewicza, (fundatora naszej kaplicy św. Józefa). Ksiądz Leśniewicz miał w taki sposób podziękować św. Józefowi, do którego tu się modlił, za powrót wzroku. W ołtarzu głównym, w górnej części, jest umieszczony obraz przedstawiający zaślubiny Maryi z Józefem, podobnie jak w ołtarzu naszej pilickiej kaplicy. Poza tym jest jeszcze coś. Obecnie istniejący kościół Bernardynek powstał na przełomie XVII i XVIII w. dzięki fundacji Michała Warszyckiego – wojewody sandomierskiego, a równocześnie od 1690 r. ówczesnego właściciela Pilicy.

Jak widać ślady i powiązania naszej lokalnej historii możemy znaleźć w różnych miejscach, czasem może nieoczekiwanych... A wszystkim noszącym to biblijne imię najlepsze życzenia.

Maria Lepiarczyk

Szukamy wiosny

Niespodziewanie nadeszła wiosna. Dla wszystkich jest to okres pozytywny i radosny. Zimowe ubrania powoli są zastępowane przez lżejsze, bardziej kolorowe. Również w otaczającej przyrodzie pojawia się coraz więcej barw. W przydomowych ogródkach pojawiają się pierwsze wiosenne kwiaty. Część z nich można spotkać w naturze i o nich będzie w dalszej części. Pamiętam, że jako jedne z pierwszych wyrastały narcyzy, a wkrótce po nich zakwitały tulipany. Obecnie rzadko można spotkać narcyzy, które starsi mieszkańcy znają z młodości. Były to narcyzy białe, obecnie w handlu można je spotkać jako „narcyzy babuni". Narcyzy dziko rosną głównie w krajach śródziemnomorskich, w południowo-zachodniej Europie, od południowej Francji, przez Hiszpanię, południowe stoki Alp, część Włoch i Grecji. W ogrodach greckich i perskich uprawiane były już kilkaset lat przed narodzeniem Chrystusa Obecnie liczba odmian ogrodowych przekroczyła już 8 tysięcy.

Dzikie narcyzy we włoskich Dolomitach

Klasyczny „narcyz babuni"

W ogródkach są hodowane liczne ich odmiany, jednak żadna z nich nie pachnie tak jak klasyczny narcyz biały. Kwiat składa się z sześciu płatków okwiatu i charakterystycznej rurki zwanej przykoronkiem. Jego płatki są śnieżnobiałe, natomiast przykoronek może być biały, żółty, a nawet intensywnie pomarańczowy, przechodzący do koloru różowego, a często czerwonego.

Ciekawe czy jeszcze ktoś w Pilicy i okolicznych miejscowościach hoduje klasyczne białe narcyzy. Proponuję czytelnikom poszukać w sklepach ogrodniczych albo w wysyłkowych w Internecie i wrócić do tradycyjnych białych narcyzów, oczywiście jako jednych z wielu dostępnych form uprawnych.

Odmiany podzielono na 12 grup, a kryterium była budowa oraz barwa kwiatów. Jedną z nich stanowią narcyzy klasyczne. Ich pachnące kwiaty mają małe, kolorowe przykoronki otoczone białymi płatkami.

W innej grupie są narcyzy żółte nazywane popularnie żonkilami. Jedną z najpopularniejszych ich odmian są narcyzy (żonkile) trąbkowe. Charakteryzuje je duży przykoronek, który czasem bywa wyższy od płatków. W tej grupie można spotkać odmiany o kolorach kwiatów i przykoronków, od intensywnie żółtego przez kremowy do bladoróżowego. Na naturalnych stanowiskach żonkile rosną w Portugalii i Hiszpanii.

Żonkil w górach

... i w ogrodzie

Żonkil to zatem inna nazwa żółtego narcyza. Warto wiedzieć, że każdy żonkil jest narcyzem, ale nie każdy narcyz jest żonkilem.

Jednak niezależnie od nazwy warto jesienią obie formy posadzić w ogródku, a na wiosnę cieszyć się z tych jednych z pierwszych wiosennych kwiatów.

Kolejnym kwiatem, który w ogródku jest zwiastunem wiosny jest tulipan. Chętnie był hodowany i pewnie nadal jest, bo cieszyły oczy jego barwy i kształty. Wprawdzie za moich młodych lat różnorodność hodowanych odmian nie była zbyt duża, jednak spotkać można było ich kilka.

Tulipany zachwycają różnorodnością barw i kształtów

Tulipan należy do roślin liliowatych. Kwiat składa się z trzech płatków wewnętrznych i trzech zewnętrznych. Mogą one być jednobarwne lub z rysunkiem. U podstawy płatków często występuje inaczej zabarwiona plama. Również różne barwy mogą mieć brzegi płatków, które dodatkowo bywają postrzępione. Bardzo dekoracyjne są duże pręciki otaczające okazały słupek. Jest ich 6 i podobnie jak płatki są one ułożone w dwóch okółkach. Na wydłużonej i trójdzielnej zalążni słupka znajduje się trójdzielne, zaokrąglone znamię. Skala barw kwiatów jest bardzo bogata, od białych, przez żółte, różowe, czerwone i fioletowe w najrozmaitszych odcieniach tych kolorów, do czarnych. Niektóre odmiany są wielobarwne. Kwiaty mogą być pojedyncze lub pełne, a ich kształt może się zmieniać – od kubkowatych, miseczkowatych i kielichowatych do złożonych, o płatkach skręconych lub zaokrąglonych.

Różne odmiany hodowlane tulipanów

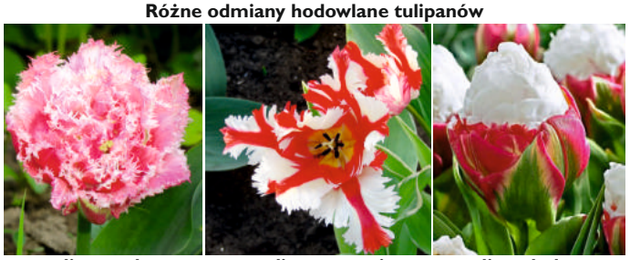

tulipan pełny strzępiasty | tulipan papuzi | tulipan lodowy

Sprawcą ogromnej różnorodności tulipanów jest tzw. wirus pstrości tulipana. Osłabia on roślinę, ale powoduje postrzępienie i pofałdowanie płatków oraz pojawienie się wielobarwnych pasków i przebarwień.

Zachodzi u nich ciekawe zjawisko otwierania i zamykania kwiatów w zależności od temperatury. Nosi ono nazwę termonastii. Kwiaty w podwyższonej temperaturze otwierają się, a przy niskiej zamykają. Zaobserwowano, iż kwiaty tulipanów otwierają się, gdy temperatura wzrasta powyżej 15°C, a zamykają się gdy spada poniżej 13°C. Ma to kluczowe znaczenie w procesie zapylania, ponieważ w słońcu i cieple istnieje największe prawdopodobieństwo zapylenia przez owady.

Przodkami tulipanów były najprawdopodobniej dziko rosnące gatunki, które rosły w Azji Mniejszej i Azji Środkowej. Naukowcy uważają, że centrum pochodzenia i największej różnorodności tych gatunków tulipanów znajduje się w górach północnego Iranu, Pamirze i Tienszan. Obecnie naturalnym obszarem występowania tulipana jest europejskie i afrykańskie wybrzeże Morza Śródziemnego, Bliski i Daleki Wschód przez Turcję, Iran, góry Pamir, Hindukusz, stepy Kazachstanu, aż po północno-wschodnie Chiny i Japonię.

Pierwsze wzmianki o tulipanie pochodzą z różnych okresów i źródeł. W starożytnej Persji odniesienia do tuli-

pana można znaleźć w dziełach literackich z VI – VII wieku. Uprawa wywodzi się z Bliskiego Wschodu (Persji). To właśnie w tym kraju tulipany zostały po raz pierwszy wprowadzone do kultury i stały się powszechne. Te wiosenne kwiaty były wysoko cenione i chronione przez władze i dlatego zakazano wywożenia z kraju cebulek tulipana, a przestępca mógł łatwo stracić głowę. Jednak z upływem czasu tulipany z Persji trafiły do Turcji. W 1554 roku cebulki tulipanów przywieziono do Wiednia, gdzie wyhodowano je w Ogrodzie Roślin Leczniczych, skąd w krótkim czasie trafiły do Holandii. To właśnie na Uniwersytecie w Leiden od 1593 roku narodziła się kolekcja tulipanów. Wiosną 1594 roku w Ogrodzie zakwitły tulipany i stały się pierwszymi oficjalnymi kwiatami w Holandii.

Początkowo tulipany hodowano na dworach królewskich, gdzie stały się symbolem bogactwa i zaczęto je zbierać. Richelieu, Voltaire, austriacki cesarz Franciszek II i król Francji Ludwik XVIII byli ich namiętnymi miłośnikami, a kolekcje liczyły po kilkaset odmian. Do Rosji w 1702 roku sprowadził je car Piotr I.

Najbardziej zbliżony do czerni Fringed Black wyhodowany przez Polaka, Romana Szymańskiego

Cebulki rzadkich okazów były bardzo drogie. Cena cebulki odmiany Viceroi (wicekról) wyniosła – jeden srebrny kielich, 12 owiec, 8 świń, 4 tłuste byki, 4 funty sera, 4 beczki piwa, 2 beczki oleju, 2 beczki wina, 48 ćwiartek żyta, 24 ćwiartki pszenicy i kilka sukienek. Najdroższa pstrokata odmiana – Semper Augustus – został sprzedany za 13 000 guldenów co stanowiło koszt prawie pięciu hektarów ziemi.

W maju 1637 roku, w kryształowym wazonie został wystawiony czarny tulipan. Na jego cześć odbyła się wspaniała uroczystość z udziałem członków rodziny królewskiej. W rzeczywistości był to ciemny odcień bordo lub fioletu. Do dziś nie wyhodowano typowo czarnej odmiany, zawsze jest to mieszanka różnych barw dająca wrażenie czerni.

Rozpisałem się o ogrodowych zwiastunach wiosny choć w zamiarze chciałem zaprosić Państwa na szukanie wiosny w naturze. Zatem naprawiam błąd i proponuję spacer po okolicy i znalezienie kwiatów wiosennych. O kilku pospolitych, żółto kwitnących kwiatach podbiału, złoci żółtej, ziarnopłonie wiosennym czy forsycji wspominałem rok temu zatem teraz czas na inne i o innych kolorach.

Pierwszym kwiatem wiosennym, który zakwita kiedy jeszcze leży śnieg jest śnieżyczka przebiśnieg. Rośnie w lasach liściastych, na obrzeżach łąk, w wąwozach, gdy jeszcze liście na drzewach nie zasłaniają ciepłych wiosennych promieni słońca. Dzwonkowate kwiaty śnieżyczki zwisają w dół na nagiej łodyżce. Trzy płatki zewnętrzne są śnieżnobiałe, eliptyczne, wyraźnie dłuższe od trzech sercowato wciętych płatków wewnętrznych, zakończonych zieloną plamką w kształcie V. Podobnie jak u tulipanów płatki reagują na zmianę temperatury, stulając się na noc, w dni pochmurne i podczas niskich temperatur, chroniąc słupek i pręciki. Śnieżyczki mogą rosnąć pojedynczo, częściej jednak w kępkach po kilkanaście roślin.

Gdy na drzewach pojawią się liście, śnieżyczki usychają, a roślina przechodzi w stan spoczynku. Z początkiem września z cebulki rozwija się nowy pęd i czeka pod powierzchnią gruntu na nadejście wiosny.

Śnieżyczki w Pilicy spotkać można w parku zamkowym, na obrzeżach wąwozu w Lipiu oraz w okolicy zamku w Smoleniu, skąd je pamiętają starsi mieszkańcy. W okolicznych miejscowościach pewnie też można je często podziwiać.

Śnieżyczka przebiśnieg

Obecnie śnieżyczki można spotkać w wielu przydomowych ogródkach i niekiedy tworzą piękne rabaty śnieżyczkowe. Znanych jest kilkanaście odmian hodowlanych.

Białym wiosennym kwiatem, jednym z podstawowych roślin runa leśnego, jest zawilec gajowy, który w lasach liściastych tworzy białe kobierce. Musi się spieszyć, bo podobnie jak śnieżyczka zakwita przed rozwinięciem się liści drzew, które odetną mu dostęp do promieni słonecznych. Pojedynczy kwiat składa się z 6 białych płatków. Początkowo zwisa w dół i prostuje się dopiero podczas kwitnienia. Również w przypadku zawilca kwiaty zamykają się i zwisają o zmroku oraz podczas chłodnych, pochmurnych lub deszczowych dni. Podnoszą się i rozchylają okwiat podczas dni pogodnych ciepłych i słonecznych.

Zawilec gajowy

Zawilec gajowy rozprzestrzenia się wegetatywnie za pomocą kłączy oraz rzadziej przez nasiona. Nowe rośliny powstają, jako odgałęzienia z pąków, które usamodzielniają się w miarę obumierania starych części. Fragmenty kłącza żyją najczęściej przez 3-4 lata. Tak więc na danym stanowisku zawilec może rosnąć nawet kilkadziesiąt lat.

Kolejnym kwiatem, który zapewne spotkamy w czasie wiosennego spaceru, jest żółto kwitnący pierwiosnek. Ten występujący licznie w okolicznych lasach i wąwozach, to pierwiosnek lekarski. Rośnie on w postaci rozety jasnozielonych liści wyrastających z podziemnego kłącza. Blaszki liściowe są lekko pomarszczone, od spodu lekko omszone z brzegami nierówno karbowanymi lub ząbkowanymi.

Pierwiosnek lekarski

Ze środka rozet wyrastają bezlistne pędy kwiatostanowe. Na ich wierzchołkach znajdują się liczne, pachnące kwiaty, które mają, rurkowaty, nieco rozdęty, żeberko-

wany kielich, oraz żółto-złocistą, rurkowato-dzwonkowatą koronę z 5 pomarańczowymi plamkami w gardzieli. Rozprzestrzenia się przez wysiewanie nasion z dojrzałej torebki powstałej po przekwitnięciu kwiatów.

W ogródkach hoduje się ponad 40 odmian barwnych, a wiele gatunków pierwiosnków (primul), to rośliny doniczkowe.

Pospolitą wiosenną rośliną o niebiesko zabarwionych kwiatkach jest przylaszczka pospolita. Występuje w lasach liściastych i na jego obrzeżach. Część podziemną tworzy kłącze z korzeniami, z którego na długich ogonkach wyrastają trójklapowe liście o sercowatej nasadzie, a także pędy kwiatowe. Delikatnie pachnące kwiaty mają barwę niebiesko-fioletową, fioletową, jasno-niebiesko-liliową, lekko błyszczącą i rozwijają się jeszcze przed wykształceniem liści. Kwiaty przylaszczki zamykają się na noc oraz w czasie deszczowej pogody. Na poszczególnych stanowiskach występuje zwykle po kilkadziesiąt roślin. Im starsze, tym większe formują kępy i obficiej kwitną, tak że z dużych kęp wyrastać może ponad 20 kwiatów. Przylaszczki są długowieczne – znane są okazy osiągające wiek stu lat.

Przylaszczka pospolita

W rozsiewaniu się przylaszczek uczestniczą mrówki. Jest to tzw. mrówkosiewność, czyli myrmekochoria. Nasiona przylaszczek wytwarzają tzw. ciałko mrówcze, które jest dla nich przysmakiem. Tym sposobem mrówka może przenieść nasionko nawet do 70 m od miejsca pozyskania.

Na zakończenie naszego wiosennego spaceru i rozpoznawania wczesnowiosennych roślin zostawiłem fiołka. Jest to kwiatek niepozorny, niewielki, ale spotkanie z nim jest wielką przyjemnością. W naturze występuje kilka gatunków, ale wiosną spotkać można najczęściej dwa z nich. Do szczegółów przejdę za chwilę, na początek kilka słów o nich, bo są jak to fiołki, dość podobne.

Fiołek wyrasta z podziemnego kłącza. Jego liście są nerkowate, a u nasady sercowate, lekko omszone, od spodu błyszczące. Kwiaty są pojedyncze, grzbieciste, wolnopłatkowe składające się z 5 płatków. Dwa z nich skierowane są do góry, a trzy w dół, dolny środkowy posiada z tyłu ostrogę zagiętą lekko ku górze. Rozsiewany jest częściowo przez mrówki.

Wiosną w okolicy Pilicy występują fiołek wonny i fiołek leśny. Jak Państwo zobaczycie, nie trudno je odróżnić, choć obydwa gatunki są bardzo podobne. Różnią się przede wszystkim zapachem. Fiołek wonny dysponuje intensywnym, wyjątkowo miłym zapachem, natomiast fiołek leśny jest praktycznie bezwonny. Oczywiście nie są to jedyne różnice, a obrazuje je tabelka.

	Fiołek wonny	Fiołek leśny
Zapach	intensywny	bezwonny
Wielkość	Niski, do ok. 8 cm	Wyższy, do ok. 15 cm
Barwa kwiatów	Intensywnie ciemnofioletowe	fioletowo-niebieskie (zdecydowanie jaśniejsze niż poprzedni)

Fiołek wonny

Fiołek leśny

Fiołka wonnego najczęściej można spotkać w pobliżu murów i rumowisk skalnych, natomiast fiołek leśny jest pospolity na brzegach wąwozów i w miejscach zadrzewionych.

W czasie spaceru zapewne znajdziecie Państwo więcej zwiastunów wiosny. Będą to różne krzewy, a nawet drzewa. Są piękne i kwitną niekiedy bardzo krótko, ale zawsze cieszą.

Proponuję na spacerze wykonać zdjęcia napotkanym roślinkom i zwierzętom, a potem spróbować je oznaczyć. Tym sposobem poszerzymy swoją wiedzę o otaczającej nas przyrodzie. Miłego świątecznego spaceru.

WIELKANOC 2021

Drodzy Czytelnicy
Życzę Państwu, i Państwa Bliskim
Spokojnych, Zdrowych, Wesołych Świąt,
udanych pisanek i mokrego dyngusa.

Pozdrawiam,
Marek Guzik

INFORMACJA

Deklaracje do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków od 1 lipca

Od 1 lipca br. każdy właściciel lub zarządca budynku będzie składał w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków deklarację dotyczącą źródeł ciepła i spalania paliw.

Właściciel lub zarządca budynku będzie mógł wysłać deklarację przez internet, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Osoby, które nie mogą skorzystać z tej formy składania deklaracji, mają możliwość złożenia jej w formie papierowej. Przepis dotyczy budynków mieszkalnych oraz niemieszkalnych w całej Polsce. Przepisy zakładają 12-miesięczny termin na złożenie deklaracji CEEB dla budynków już istniejących - licząc od 1 lipca, oraz 14-dniowy dla nowo powstałych.

- *Uruchamiamy od połowy 2021 roku mechanizm składania deklaracji o źródle niskoemisyjnego ciepła, co przyczyni się do realizacji ambitnych planów walki ze smogiem w całej Polsce* – zapowiedziała Dorota Cabańska, p.o. Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego. - *Baza danych o tym, czym ogrzewamy nasze domy, jest potrzebna przede wszystkim obywatelom. To w ich imieniu i dla ich zdrowia będą wdrażane programy wymiany starych pieców na nowe, ekologiczne źródła ciepła* – dodała Dorota Cabańska.

System przeznaczony jest do realizacji ustawowych zadań związanych z ochroną środowiska, termomodernizacją i walką z ubóstwem energetycznym. Za jego powstanie odpowiada Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. Celem zbierania informacji o budynkach jest stworzenie kompletnej bazy danych, na podstawie której każda gmina w Polsce będzie mogła podejmować odpowiednie działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

Źródło: www.gunb.gov.pl

E-budownictwo - Przenosimy proces budowlany do sieci

13 formularzy, m.in. wniosek o pozwolenie na rozbiórkę i zgłoszenie robót budowlanych można już złożyć elektronicznie w serwisie e-budownictwo. To pierwszy etap cyfryzacji procesu budowlanego przygotowanego przez MRPiT. W lipcu 2021 r. rozpocznie się etap II - będzie można m.in. wnioskować online o pozwolenie na budowę wraz z załączonym projektem zagospodarowania działki lub terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym. Serwis e-budownictwo, to rozwiązanie dla tych obywateli, którzy chcą załatwić sprawy urzędowe bez wychodzenia z biura czy domu.

Serwis e-budownictwo

Formularze wniosków, zgłoszeń i oświadczeń są dostępne w serwisie e-budownictwo pod adresem:
e-budownictwo.gunb.gov.pl.

Serwis umożliwia obywatelom i inwestorom wypełnienie i złożenie wniosków związanych z procesem budowlanym w sposób elektroniczny do właściwych urzędów. W praktyce oznacza to uproszczenie i skrócenie procesu inwestycyjno-budowlanego.

To do obywatela będzie należał wybór czy chce złożyć dany wniosek w sposób elektroniczny czy woli zostać przy tradycyjnym składaniu formularzy.

Możliwość składania wniosków elektronicznie wprowadzamy etapami. W pierwszej fazie, czyli od lutego 2021, można złożyć 13 formularzy, m.in. wniosek o zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, czy zawiadomienie organu nadzoru budowlanego o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych. Dodatkowe formularze objęte nowelizacją prawa budowlanego będzie można złożyć w sposób elektroniczny od lipca 2021 r.

Jakie wnioski można złożyć od lutego, a jakie od lipca?

Od lutego 2021 r. można:

- złożyć wniosek o pozwolenie na rozbiórkę,
- zgłosić roboty budowlane (niewymagające dołączenia projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego),
- zgłosić rozbiórkę,
- złożyć wniosek o przeniesienie decyzji o pozwoleniu na budowę,
- złożyć wniosek o przeniesienie decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych, o której mowa w art. 51 ust. 4 Prawa budowlanego,
- złożyć wniosek o przeniesienie praw i obowiązków wynikających ze zgłoszenia, wobec którego organ nie wniósł sprzeciwu,
- zawiadomić o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych,
- złożyć wniosek o wydanie decyzji o niezbędności wejścia do sąsiedniego budynku, lokalu lub na teren sąsiedniej nieruchomości,
- zgłosić zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części,
- złożyć wniosek o wydanie decyzji o wyłączeniu stosowania niektórych obowiązków kierownika budowy, o których mowa w art. 45a ust. 1 Prawa budowlanego,
- złożyć wniosek o legalizację,
- złożyć wniosek o sporządzenie planu miejscowego lub o zmianę planu miejscowego,
- złożyć oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Od 1 lipca 2021 r. będzie można:

- złożyć wniosek o odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych,
- złożyć wniosek o pozwolenie na budowę wraz z załączonym projektem zagospodarowania działki lub terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym,
- złożyć wniosek o wydanie odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-budowlanego,
- złożyć wniosek o zmianę pozwolenia na budowę,
- złożyć wniosek o wydanie pozwolenia na budowę tymczasowego obiektu budowlanego,
- złożyć wniosek o wszczęcie uproszczonego postępowania legalizacyjnego,
- zawiadomić o zakończeniu budowy,
- złożyć wniosek o pozwolenie na użytkowanie.

Od 5 lipca 2021 r. będzie można dokonać zgłoszenia z projektem zagospodarowania działki lub terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym.

Źródło: www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologia

Nowe zasady korzystania z porad lekarskich

Od 16 marca zmieniły się zasady korzystania z podstawowej opieki zdrowotnej. Kiedy skorzystasz z wizyty stacjonarnej, a kiedy z teleporady?

Lekarz pierwszego kontaktu nie może, poza kilkoma sytuacjami, narzucić Ci wizyty w formie teleporady. To Ty wybierasz, jaką formę wizyty preferujesz.

Kiedy bezpośrednia wizyta?

Twój lekarz nie może odmówić Ci bezpośredniej wizyty, gdy:

- Nie wyrażasz zgody na teleporadę – Ty lub Twój opiekun ustawowy;
- Cierpisz na przewlekłą chorobę i nastąpiło pogorszenie lub zmieniły się objawy;
- Istnieje podejrzenie choroby nowotworowej;
- Twoje dziecko nie ma jeszcze 6 lat;
- Masz pierwszą wizytę u lekarza, pielęgniarki lub położnej podstawowej opieki lekarskiej, których wskazałeś w deklaracji wyboru.

Lekarz odmawia przyjęcia Cię bezpośrednio w placówce? Zadzwoń na numer Telefonicznej Informacji Pacjenta 800 190 590 i zgłoś tę oraz inne nieprawidłowości.

Kiedy teleporada?

Korzystasz z teleporady, gdy:

- Istnieje podejrzenie zakażenia wirusem SARS-CoV-2;
- Potrzebujesz recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, a lekarz ma Twoją dokumentację medyczną;
- Potrzebujesz zlecenia na zaopatrzenie w wyroby medyczne, jako kontynuację poprzedniego zlecenia, a lekarz ma Twoją dokumentację medyczną;
- Potrzebujesz zaświadczenia o stanie zdrowia;
- Twoje dziecko, które nie ma 6 lat, korzysta z porady kontrolnej, którą lekarz ustalił podczas bezpośredniej wizyty i która nie polega na fizycznym badaniu.

Co uzyskasz przez teleporadę u swojego lekarza?

- zalecenia;
- e-zwolnienie;
- e-receptę;
- e-skierowanie;
- zlecenie na test na koronawirusa;
- sugestię bezpośredniej wizyty w przychodni lub kontaktu z pogotowiem ratunkowym (jeśli Twój stan zdrowia będzie tego wymagał).

Jakie obowiązki informacyjne ma placówka lecznicza?

Placówka lecznicza podstawowej opieki zdrowotnej ma obowiązek informować o warunkach udzielania teleporad. Musi to robić:

- w miejscu leczenia;
- na stronie internetowej;
- telefonicznie na Twoją prośbę.

Informacja powinna zawierać następujące dane:

- listę świadczeń, które są udzielane wyłącznie w formie bezpośredniej wizyty;
- system, przez który lekarze udzielają teleporad;
- sposób ustalenia terminu teleporady;
- sposób nawiązania kontaktu przez placówkę POZ z pacjentem w celu udzielenia teleporady oraz sposób jej udzielenia;
- sposób postępowania, gdy teleporada jest anulowana, bo pacjent nie jest dostępny w ustalonym terminie (placówka musi podjąć co najmniej 3 próby kontaktu z pacjentem, w odstępie nie krótszym niż 5 minut);
- możliwość skorzystania ze stacjonarnej wizyty, gdy jest ona niezbędna;
- instrukcje o:

- sposobie realizacji e-recepty;
- sposobie realizacji e-skierowania;
- sposobie realizacji e-zlecenia na wyroby medyczne;
- sposobie realizacji zlecenia badań dodatkowych, w szczególności laboratoryjnych lub obrazowych;
- możliwości założenia przez pacjenta **Internetowego Konta Pacjenta.**

Termin realizowania teleporady?

Teleporada jest udzielana w jednym z dwóch terminów:

- nie później niż w pierwszym dniu roboczym po dniu zgłoszenia się pacjenta do placówki – za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, systemu łączności lub osobiście;
- w późniejszym terminie, jeśli ustalimy go w porozumieniu z pacjentem lub jego opiekunem ustawowym.

Jak przebiega teleporada?

- Przed udzieleniem teleporady potwierdzenie tożsamość pacjenta. Lekarz robi to na podstawie przekazanych przez pacjenta danych lub danych wskazanych w dokumentacji medycznej czy deklaracji wyboru, okazanych przy wideoporadzie (np. dowód osobisty) albo wskazanych w Internetowym Koncie Pacjenta;
- Przeprowadzenie wywiadu z pacjentem oraz analiza jego dokumentacji medycznej;
- Udzielenie świadczenia zdrowotnego, czyli ustalenie jednostki chorobowej, oraz zlecenie właściwego postępowania medycznego;
- Ocena, czy teleporada jest wystarczająca, by rozwiązać problem zdrowotny pacjenta;
- Poinformowanie pacjenta o konieczności stacjonarnej wizyty, jeżeli problem zdrowotny uniemożliwia udzielenie świadczenia zdrowotnego w formie teleporady.

Gdzie do lekarza?

Jeśli Twoja przychodnia została zamknięta, skorzystaj z innej. Na stronach internetowych oddziałów wojewódzkich NFZ znajdziesz aktualne:

- listy poradni POZ, które udzielają teleporad
- wykazy otwartych poradni specjalistycznych, gabinetów ginekologicznych i stomatologicznych.

Źródło: www.pacjent.gov.pl

Jednośladem bezpiecznie do celu - porady dla rowerzystów

Pomimo tego, że w niektórych miejscach zalega jeszcze śnieg, na drogach powiatu zawierciańskiego widać coraz więcej rowerzystów. Dla jednych jazda na rowerze jest sposobem aktywnego spędzania wolnego czasu, dla innych rower jest przede wszystkim środkiem lokomocji. Pamiętajmy, że wsiadając za kierownicę jednośladu, musimy przestrzegać konkretnych przepisów. Rowerzyści, to niechronieni uczestnicy ruchu drogowego, dlatego nie zapominajmy o swoim bezpieczeństwie.

Coraz dłuższe dni i coraz ładniejsza pogoda sprzyjają rowerowym podróżom. Pomimo tego, że gdzieniegdzie zalega jeszcze śnieg, na drogach powiatu zawierciańskiego widocznych jest coraz więcej rowerzystów. Wiele osób przesiada się zza kółka samochodowej kierownicy, za tą rowerową. Warto przypomnieć sobie szczegółowe przepisy związane z jazdą na rowerze.

Przypominamy!

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, rower, jako pojazd uczestniczący w ruchu drogowym, powinien być wyposażony w:

- lampę ze światłem białym lub żółtym selektywnym, umieszczoną z przodu;
- lampa ze światłem czerwonym umieszczona z tyłu (może być światło migające);
- sygnał dźwiękowy (np. dzwonek) o nieprzeraźliwym tonie;
- światło odblaskowe barwy czerwonej umieszczone z tyłu, w kształcie innym niż trójkąt;
- przynajmniej jeden skutecznie działający hamulec – ręczny lub nożny.

Warto też założyć kask ochronny i kamizelkę odblaskową, dzięki którym zwiększymy swoje bezpieczeństwo!

Rowerzysto pamiętaj o:

- używaniu sprawnego i w pełni wyposażonego roweru,
- korzystaniu z dróg dla rowerów,
- przestrzeganiu przepisów,
- nie wymuszaniu pierwszeństwa,
- sygnalizowaniu odpowiednio wcześnie manewrów (skrętu, zmiany pasa ruchu),
- nie ścinaniu zakrętów.

Kierujący rowerem, korzystając z chodnika lub drogi dla pieszych, jest obowiązany jechać powoli, zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym.

Rowerzysta a przejście dla pieszych

Rowerzysta jest zobowiązany zejść z roweru i przeprowadzić go po przejściu dla pieszych, jeśli chce je przekroczyć. Zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja, kiedy obok pasów dla pieszych jest przejazd rowerowy. W takim wypadku rowerzysta nie musi zsiadać z roweru.

Dziecko na rowerze

Dzieci poniżej 10 lat mogą samodzielnie poruszać się na rowerze pod opieką osoby dorosłej. Rowerzysta może jechać rowerem po chodniku, gdy opiekuje się osobą w wieku do lat 10 kierującą rowerem.

Dziecko do lat 7 może być przewożone na rowerze, pod warunkiem, że jest ono umieszczone na dodatkowym, siodełku zapewniającym bezpieczną jazdę.

Zasady zachowania ostrożności lub szczególnej ostrożności, to reguły do których użytkownik drogi powinien rygorystycznie się stosować. Zasady te oznaczają, iż należy unikać wszelkiego działania, które mogłoby wywołać zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, utrudnić go lub narazić kogoś na szkodę.

Rowerzyści są niechronionymi uczestnikami ruchu drogowego, to oznacza, że nie są chronieni osobistymi środkami technicznymi, takimi jak poduszka powietrzna czy pasy bezpieczeństwa, a w kontakcie z samochodem, przy dużej prędkości kolizyjnej, doznają poważnych obrażeń albo nawet ponoszą śmierć.

W trosce o własne bezpieczeństwo rowerzyści powinni pamiętać, że podczas przejeżdżania przez jezdnię po wyznaczonym przejeździe obowiązani są stosować zasadę szczególnej ostrożności. Przede wszystkim zmniejszyć prędkość, aby kierowca samochodu, zwłaszcza skręcającego w drogę poprzeczną, miał szansę dostrzec rowerzystę z wyprzedzeniem i odpowiednio zareagować.

Źródło: www.zawiercie.policja.gov.pl
www.policja.pl/

Doradca radzi

Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie - rejon Zawiercie, codziennie od 16 marca 2021 r. pomaga w wypełnianiu wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich w formie elektronicznej, za pośrednictwem aplikacji e-Wniosek. **Od roku 2021 nie ma możliwości złożenia wniosku w wersji papierowej czy też złożenia w takiej wersji Oświadczenia potwierdzającego brak zmian.**

Rolnicy mogą zgłaszać się do Biura Powiatowego w Zawierciu ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 95 pok. 205 i 206 tel. 32 671 68 26 oraz do większości Urzędów Gmin, gdzie dyżury pełnią pracownicy ŚODR .

Na terenie gminy punkt konsultacyjny czynny jest w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica we wtorek, środę i piątek w godzinach od 8.00-14.00 w pokoju nr. 5, gdzie pomaga w wypełnianiu wniosków na terenie naszej gminy **gł. doradca Bartos Paweł nr tel. 515 275 872**

Zachęcamy też do korzystania z usług ŚODR przy wypełnianiu wniosków w kolejnych naborach PROW. Dzięki naszej wiedzy, możemy przygotować gospodarstwo do wykorzystania funduszy unijnych, pomóc w napisaniu wniosków, jak i ich rozliczeniu w okresach docelowych.

Harmonogram planowanych naborów wniosków w ramach PROW 2014-2020:

- *Premie dla Młodych Rolników* - wysokość premii - 150000 zł, przyjmowanie wniosków wg. zródeł ARIMR - **od 31 marca 2021 roku;**
- *Restrukturyzacja małych gospodarstw*, także dla nieubezpieczonych w KRUS - przyjmowanie wniosków wg. zródeł ARIMR - **od 31 marca 2021 roku;**
- *Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych* - nabór wg. zródeł ARIMR - **od listopada 2021 roku.**

Więcej informacji na temat możliwości skorzystania z w/w programów można uzyskać od doradcy ŚODR.

SODR Częstochowa rozpoczyna też nabór rolników, którzy chcą podpisać umowę z doradcą na wykonanie bezpłatnie, konkretnych dwóch usług z zestawu usług świadczonych przez ośrodek. Chętnych prosimy o kontakt pod **nr tel. 515 275 872.**

Przypominamy, że każde gospodarstwo powyżej 10 ha lub 10 SD(sztuk dużych) zwierząt gospodarskich, powinno mieć obliczoną ilość produkowanych rocznie nawozów naturalnych. W każdym z tych gospodarstw powinien być rozpisany plan nawozowy, a w nim nawożenie na konkretne działki rolne i uprawy nawozami naturalnymi i mineralnymi. Kontrole w tym zakresie będą przeprowadzać pracownicy ARiMR i Inspekcji Ochrony Środowiska

st. doradca rolniczy Bartos Paweł

UWAGA!

Od marca emeryci i renciści mogą dorobić więcej do swojego świadczenia

Emeryci, którzy nie osiągnęli powszechnego wieku emerytalnego oraz renciści mogą od marca uzyskiwać wyższe dodatkowe przychody bez zmniejszenia albo zawieszenia świadczenia z ZUS.

Do emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy czy rent rodzinnych można dorabiać, ale warto uważać na graniczne kwoty przychodu. Ich przekroczenie spowoduje, że świadczenie zostanie zmniejszone albo zawieszone.

Kwoty graniczne

Limity dorabiania zależą od średniej płacy krajowej i zmieniają się co trzy miesiące. Powinni je sprawdzać emeryci, którzy nie osiągnęli powszechnego wieku emerytalnego oraz renciści. Od 1 marca do 31 maja 2021 r. graniczne kwoty przychodu są wyższe (niższa kwota graniczna o około 200 zł, a wyższa o 375 zł) w porównaniu do kwot obowiązujących od grudnia 2020 r. do lutego 2021 r.

Pierwsza kwota graniczna to 70 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Gdy dodatkowe zarobki nie przekroczą miesięcznie 3820,60 zł brutto, to z emeryturą, rentą z tytułu niezdolności do pracy i rentą rodzinną nic się nie dzieje. Jeśli zarobki będą wyższe niż 130 proc. przeciętnego wynagrodzenia - 7095,40 zł brutto, ZUS zawiesi wypłatę świadczenia.

Zmniejszenie świadczenia

Uzyskiwanie przychodów miesięcznie w wysokości przekraczającej 3820,60 zł ale nie wyższej niż 7095,40 zł spowoduje zmniejszenie wypłacanego świadczenia o kwotę przekroczenia. Jednak nie można zmniejszyć emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy czy renty rodzinnej o więcej niż wynosi kwota maksymalnego zmniejszenia.

Zawieszenie renty socjalnej

Dla osób uprawnionych do renty socjalnej przepisy przewidują odrębne zasady dorabiania. ZUS zawiesi rentę socjalną, jeśli dodatkowe przychody przekroczą w miesiącu 3820,60 zł brutto (70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia).

Jakie przychody wpływają na zawieszenie albo zmniejszenie emerytury lub renty

Zmniejszenie albo zawieszenie świadczenia z ZUS zależy od przychodów, od których obowiązkowe są składki na ubezpieczenia społeczne, między innymi z umowy o pracę, umowy zlecenia czy z pozarolniczej działalności. W przypadku renty socjalnej katalog przychodów, które mają wpływ na jej zawieszenie jest szerszy.

Źródło: www.zus.pl

Rozliczenie PIT – informacja dla emerytów i rencistów

- **Od tego roku emeryci i renciści z nadpłatą podatku inaczej rozliczają PIT**
- **Jeśli otrzymałeś od organu rentowego PIT-11A zamiast PIT40-A – dowiedz się, co powinieneś zrobić.**

Otrzymałem PIT-11A – co mam zrobić?

Emerycie, rencisto, jeśli w tym roku zamiast PIT-40A otrzymałeś PIT-11A, możesz:

- złożyć samodzielnie zeznanie roczne PIT, jeśli chcesz skorzystać z ulg i odliczeń lub przekazać 1% podatku innej organizacji, niż wskazanej w ubiegłym roku,
- nie robić nic, wtedy urząd skarbowy zaakceptuje zeznanie PIT-37 przygotowane dla ciebie w usłudze Twój e-PIT.

1% podatku

Twój 1% na rzecz organizacji pożytku publicznego (OPP) będzie w tym roku automatycznie przekazany organizacji, którą wybrałeś w ubiegłym roku.

Jeśli w ubiegłym roku nie wskazałeś organizacji, a w tym roku chciałbyś to zrobić lub zmienić swój ubiegłoroczny wybór i otrzymałeś PIT-11A – musisz wypełnić i wysłać do urzędu skarbowego zeznanie roczne albo wskazać organizację w zeznaniu udostępnionym w usłudze Twój e-PIT. Uwaga: nie składaj PIT-OP. Jeśli natomiast otrzymałeś PIT-40A – wówczas możesz skorzystać z formularza PIT-OP.

Kiedy zwrot nadpłaty

Zwrot nadpłaty podatku otrzymasz do 45. dni, jeśli zeznanie zostanie automatycznie zaakceptowane w usłudze Twój e-PIT albo złożysz je w sposób elektroniczny. Natomiast w przypadku zeznań składanych papierowo zwrot nastąpi do 3. miesięcy.

Termin zwrotu nadpłaty liczy się od dnia złożenia zeznania. W przypadku zeznania automatycznie zaakceptowanego w usłudze Twój e-PIT termin 45 dni liczy się od 30 kwietnia.

Rachunek bankowy

Pamiętaj, warto zgłosić swój rachunek bankowy do urzędu skarbowego, żeby szybko i bezpiecznie otrzymać zwrot nadpłaty. Możesz to zrobić w składanym zeznaniu PIT, w usłudze Twój e-PIT lub na formularzu ZAP-3 (możesz go wrzucić do urny przed urzędem skarbowym lub wysłać pocztą). Jeżeli rachunek był zgłoszony wcześniej do urzędu i jest aktualny, nie musisz nic robić.

PIT-40A

Jeśli, tak jak do tej pory, otrzymałeś od organu rentowego PIT-40A, nie musisz rozliczać PIT, o ile nie osiągnąłeś w ubiegłym roku przychodów z innych źródeł i nie korzystasz z ulg i odliczeń. W przeciwnym wypadku powinieneś do 30 kwietnia złożyć odpowiednie zeznanie roczne.

Źródło: www.gov.pl/web/finanse

Co powinieneś widzieć o bezpieczeństwie danych osobowych w spisach powszechnych?

Uwzględniając charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania danych oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie i wadze zagrożenia, Administrator Danych, którym jest Prezes Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby przetwarzanie odbywało się zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).

W procesie przetwarzania danych osobowych uczestniczą wyłącznie osoby upoważnione przez Administratora Danych do przetwarzania danych osobowych z zachowaniem zasady wiedzy koniecznej.

Wszystkie dane osobowe przetwarzane w ramach prac spisowych są poufne i podlegają szczególnej ochronie, na zasadach określonych w ustawie o statystyce publicznej oraz w ustawie o ochronie danych osobowych. Dane osobowe od momentu ich zebrania stają się danymi statystycznymi i objęte są tajemnicą statystyczną. Zasada tajemnicy statystycznej ma charakter absolutny, jest wieczysta, obejmuje wszystkie dane osobowe i nie przewiduje żadnych wyjątków dających możliwość jej uchylenia.

Osoby wykonujące prace spisowe są obowiązane do przestrzegania tajemnicy statystycznej. Przed przystąpieniem do pracy rachmistrzowie są pouczani o istocie tajemnicy statystycznej i sankcjach za jej niedotrzymanie. Następnie na ręce właściwego komisarza spisowego składają pisemne przyrzeczenie następującej treści: „Przyrzekam, że będę wykonywać swoje prace na rzecz statystyki publicznej z całą rzetelnością, zgodnie z etyką zawodową statystyka, a poznane w czasie ich wykonywania dane jednostkowe zachowam w tajemnicy wobec osób trzecich."

Dane pozyskane podczas spisów mogą być wykorzystywane wyłącznie do opracowań, zestawień i analiz statystycznych oraz do aktualizacji operatów do badań statystycznych prowadzonych przez służby statystyki publicznej.

Udostępnianie lub wykorzystywanie danych uzyskanych w spisach dla innych niż podane celów jest zabronione, pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Spisy, tak jak wszystkie prowadzone przez GUS badania statystyczne, realizowane są z zachowaniem wysokich standardów bezpieczeństwa, w oparciu o nowoczesne techniki teleinformatyczne. Narzędzia oraz procedury w zakresie bezpieczeństwa stosowane przez statystykę publiczną spełniają najwyższe standardy i zapewniają pełną ochronę gromadzonych informacji.

Badania statystyczne statystyki publicznej są uregulowane odmiennie, jeżeli chodzi o prawa osób do ochrony swoich danych. Zgodnie z zapisami europejskich aktów prawnych „prawo do bycia zapomnianym" nie przysługuje, jeżeli przetwarzanie danych jest niezbędne do celów statystycznych.

Polska ustawa o NSP 2021 wymienia wprost artykuły rozporządzenia RODO, które nie mają zastosowania. I tak respondentom nie przysługuje prawo do:

- dostępu do danych osobowych, w tym prawo do uzyskania kopii tych danych,
- sprostowania (poprawiania) danych osobowych,
- ograniczenia przetwarzania danych osobowych,
- sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych.

Administrator danych realizuje obowiązek informacyjny wobec osób, których dane będą przetwarzane poprzez udostępnienie klauzuli informacyjnej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej GUS i stronie internetowej GUS.

Czy wiesz, że...

Spisy stanowią bezcenne źródło informacji o tym jacy jesteśmy, jak żyjemy i co zmieniło się w naszym życiu w ciągu minionej dekady. Są dorobkiem kulturowym i bezcennym dziedzictwem narodowym. Ich największą wartością jest ciągłość i porównywalność danych.

Pierwszych fragmentarycznych spisów ludności dokonywano już w starożytnym Egipcie, Persji i Chinach. Wykorzystywano je do celów podatkowych, wojskowych lub religijnych. W starożytnym Rzymie regularnie odbywały się spisy ludności dla celów podatkowych i militarnych – cenzusy, które od 443 p.n.e. co 5 lat przeprowadzali specjalni urzędnicy – cenzorzy. Nawet biblijne przekazy głoszą, że ze względu na zarządzony przez cezara Kwiryniusza „spis ludności w całym świecie", Święta Rodzina musiała się stawić w miejscu urodzin Józefa, czyli w Betlejem, gdzie urodził się Jezus.

Źródło: www.spis.gov.pl

Koło Gospodyń Wiejskich w Dzwonowicach

Koło Gospodyń Wiejskich w Dzwonowicach powstało w 1934 r. Jest to drugie w kolejności założone w okolicy Koło, zaraz po KGW w Kidowie.

Pierwszą Przewodniczącą KGW była ś.p. pani Aniela Zielińska. W tamtych czasach działalność KGW opierała się na organizowaniu zabaw tanecznych w celu pozyskania środków na potrzeby Koła.

Następnie przewodnictwo przejęła pani Krystyna Baran. Za sprawą tejże przewodniczącej organizowano kursy gotowania. Odbywało się również sprowadzanie drobiu dla mieszkańców wsi. Panie musiały same pokonywać niekiedy znaczne odległości, aby złożyć zamówienie. Pani Krystyna z pozyskanych środków zakupiła wyposażenie: talerze, garnki, i inne akcesoria dla społeczności Dzwonowic. Wyposażenie to, było wypożyczane mieszkańcom na różne imprezy okolicznościowe.

KGW współpracowało z Ochotniczą Strażą Pożarną, Związkiem Młodzieży Wiejskiej oraz Kółkami Rolniczymi.

Po pani Krystynie Baran przewodnictwo objęła ś.p. pani Józefa Dudkiewicz. Pani Józefa kontynuowała działalność poprzedniczki dotyczą wypożyczania wyposażenia mieszkańcom oraz sprowadzanie drobiu. Organizowała także różnego rodzaju spotkania i zabawy, mające na celu dalsze pozyskiwanie środków na działalność i rozszerzenie wyposażenia KGW.

W późniejszym czasie Koło zawiesiło działalność na wiele lat. Reaktywowało się w 2014 r., wówczas przewodniczącą została pani Bogumiła Łągiewka. Jednak w 2019 r. Koło postanowiło kontynuować tradycję związana z Kółkami Rolniczymi przyjmujac jednocześnie nazwę KGW Dzwonowianki. Od tego czasu przewodniczącą jest pani Barbara Styczeń.

Obecnie Koło liczy 14 członkiń. Panie bardzo chętnie reprezentują swoją miejscowość, biorąc udział w uroczystościach i wydarzeniach na szczeblu lokalnym, a także gminnym - m.in. świętach państwowych, dożynkach, konkursach. Z dużym zapałem angażują się również w życie swojej parafii, przygotowując corocznie palmę wielkanocną do kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Dzwono-Sierbowicach oraz wieńce w podzięce za obfite plony.

Dzwonowianki współpracują ze społecznością swojej miejscowości, OSP oraz ZMW. We współpracy z ZMW organizują spotkania z okazji Dnia Dziecka oraz imprezy andrzejkowe dla najmłodszych mieszkańców wsi.

Z uwagi na trwającą epidemię panie włączyły się do akcji szycia masek ochronnych, by w ten sposób pomóc mieszkańcom naszej gminy w ochronie przed wirusem.

Jako przewodnicząca KGW Dzwonowianki pragnę serdecznie podziękować Panu Burmistrzowi oraz Lokalnej Grupie Działania „Perła Jury" za otrzymane stroje ludowe. Swoje podziękowania kieruję także do naszej byłej przewodniczącej - pani Krystyny Baran za udzielenie nam cennych informacji na temat początków działalności naszego KGW.

Barbara Styczeń

Dawne tradycje i obrzędy wielkanocne

Niedziela Palmowa - dawniej zwana wierzbną lub kwietną, stanowiła wstęp do Wielkiego Tygodnia. Ten dzień oraz jego nazwa jest pamiątką wjazdu Jezusa do Jerozolimy. Atmosfera towarzysząca Niedzieli Palmowej wprowadzała ludzi w wydarzenia poprzedzające śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. Wierni uczestniczyli tego dnia w nabożeństwie, podczas którego ksiądz święcił przygotowane wcześniej palmy, będące symbolem odradzającego się życia.

W Polsce tradycyjne palmy wykonywano z wierzby, uważanej za symbol nieśmiertelności duszy i zmartwychwstania. Gałęzie tego drzewa ścinano już w Środę Popielcową - wstawione do naczynia z wodą miały zazielenić się na Wierzbną Niedzielę. Często dołączano do nich bukszpan, borówkę, barwinek i inne rośliny.

Dziś, choć gotowe palmy można z łatwością kupić w wielu sklepach, nadal żywa jest tradycja własnoręcznego ich wyplatania.

W naszej gminie już od kilku lat odbywał się coroczny konkurs na "Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną" ogłaszany przez Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną w Pilicy, i z roku na rok cieszył się niegasnącym zainteresowaniem. Palmy prezentowane podczas eliminacji, wykonane z dużym zaangażowaniem przez uczestników, zachwycały mnogością barw i estetyką wykonania. Miejmy nadzieję, że już za rok znów spotkamy się na pilickim rynku podczas kolejnej edycji konkursu.

Dawniej palma wielkanocna miała za zadanie chronić nie tylko ludzi, ale i domostwa przed ogniem, czarami i wszelkim złem. Znany był zwyczaj połykania bazi, by w ten sposób zapobiec bólom głowy i gardła. Często odrywano bazie z poświęconej palmy, aby zmieszać je z ziarnem siewnym, a następnie podłożyć pod pierwszą zaoraną skibę. Po powrocie z mszy domownicy chłostali się poświęconą palmą, głośno przy tym wołając:

"Nie ja biję - palma bije.
Wierzba bije, nie zabije.
Za tydzień Wielki Dzień.
Za sześć noc Wielkanoc."

Wielki Tydzień, to okres nie tylko porządkowania domostw, ale przede wszystkim własnego wnętrza, za sprawą licznych postów i umartwiania się. Wówczas święcono ogień i wodę, jak i zajmowano się przygotowywaniem jaj wielkanocnych. Podczas nabożeństw wierni wspominali wydarzenia ostatnich dni życia Jezusa Chrystusa. Tak jest i dziś.

Najbardziej uroczysty i podniosły jest koniec Wielkiego Tygodnia, a przede wszystkim trzy ostatnie dni: Wielki Czwartek, Wielki Piątek oraz Wielka Sobota. W tym czasie w kościołach odprawia się msze na pamiątkę Ostatniej Wieczerzy i ukrzyżowania Jezusa.

Po wielkim sprzątaniu domów i obejść przychodził czas na ich ozdabianie zielonymi gałązkami i kwiatami w doniczkach. Dekorowano ściany barwnymi szlaczkami i malowankami wykonywanymi na papierze. Pod sufitem pojawiał się słomiany pająk z wydmuszkami, piórkami i kolorowymi papierkami. Porządki powinny zakończyć się najpóźniej w Wielki Wtorek.

Z kolei w Wielki Czwartek gospodynie zaczynały przygotowywać świąteczne potrawy. Poza pieczonym chlebem, ciastami, przeróżnymi mięsnymi potrawami, wędzonymi kiełbasami - świąteczny stół nie mógł obejść się bez babki drożdżowej, będącej punktem honoru każdej pani domu.

W niektórych rejonach Polski, w nocy z czwartku na piątek, do dziś dokonuje się obrzędowego obmywania w rzekach i potokach . Wierzono, że woda zabierze wszelkie dolegliwości, a przyniesie zdrowie i moc życiową.

W Wielki Piątek prace w polu były zakazane, jednak w tym dniu należało wykonać kilka czynności, które gwarantowały urodzaj. Aby drzewa wydały wiele owoców, gospodarze obwiązywali je słomianymi powrósłami. Kobiety sadziły rozsadę kapusty i wysiewały w ogrodach warzywa oraz kwiaty.

Wielki Tydzień jest okresem żałoby w kościele. W tych dniach panują w nim cisza i ciemność. Według Ewangelii Chrystus został ukrzyżowany koło Jerozolimy na skalistym wzgórzu. Od XV w. w Europie wznoszono tzw. kalwarie, będące symbolem miejsca gdzie wypełniła się męka Syna Bożego. Wierni przybywają do nich przez cały rok, a przede wszystkim w Misterium Męki Pańskiej.

W dużych miastach kultywowany jest zwyczaj odwiedzania Grobów Pańskich w różnych kościołach. W dawnych czasach w Wielki Piątek gospodarze w chałupach wygaszali ogień, aby dać miejsce nowemu, który pochodził z poświęconego przy kościele ogniska. Święconą wodą skrapiano dom, bydło i oborę.

Tradycja święcenia pokarmów wielkanocnych w Polsce jest znana od kilkuset lat. Dawniej w Wielka Sobotę święcono wszystko, to co zostało na święta przygotowane: bochenki chleba, wędliny, jaja, ciasta

i rozmaite inne produkty oraz potrawy. Na wsiach oddalonych od kościoła wierni przynosili koszyczki pod przydrożne kapliczki, żeby tam pokarmy zostały poświęcone.

Każdy z elementów święconki ma znaczenie symboliczne: chleb - podstawowe pożywienie człowieka, jajka - symbolizują życie, sól - nieśmiertelność, chrzan kojarzony jest z siłą fizyczną, wędlina - wyczekiwana po długim poście - symbol dostatku i dobrobytu.

Dawniej pisanki ozdabiano przede wszystkim za pomocą naturalnych barwników, najczęściej wywarów z roślin: młodego żyta i jęczmienia, kory dębu, łusek cebuli, kwiatów chabru, kory olchy, buraczków, płatków malwy. Intensywność barwy regulowano poprzez czas gotowania jaj w kolorowych odwarach.

Jako ciekawostkę warto dodać, iż jajka były dekorowane jedynie przez kobiety, które przepędzały z izby każdego przybysza płci męskiej.

Ludzie przypisywali pisankom magiczną moc - korzystny wpływ na zdrowie i urodę, a także odsuwanie nieszczęść. Podczas budowy domu zdobione jajka układano w fundamentach, jako jego zabezpieczenie. Wierzono, że wrzucone w płomienie ugaszą największy pożar.

Istniał zwyczaj obdarowywania się pisankami: zarówno przez członków rodziny, jak i osoby zaprzyjaźnione, a jeżeli chłopakowi spodobała się któraś z dziewcząt, oznajmiał jej to poprzez wręczenie pisanki. Ponadto w niektórych rejonach Polski rodzice ukrywali pisanki w domu lub ogrodzie, aby w niedzielę wielkanocną dzieci wyruszały w poszukiwaniu kolorowych niespodzianek, które jak wierzyły przyniosły wielkanocne zajączki.

Po dniach zadumy przychodzi najradośniejsze święto - Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego. W kościołach rozpoczyna się uroczystą mszą, odprawianą po północy lub o świcie, zwaną rezurekcją (łac. resurrectio – zmartwychwstanie). W Wielkanoc dzwony kościelne brzmią w wyjątkowy sposób oznajmiając Zmartwychwstanie Chrystusa. Na Podhalu wierzono, że ich dźwięk może obudzić śpiących w Tatrach rycerzy, aby stanęli do walki o wolność Polski. Głosu dzwonów wielkanocnych miały bać się złe moce. Ludzie słyszący ich dzwięk, pozbywali się nienawiści drzemiącej w ich sercach.

Gdy zakończono przygotowania można było wspólnie zasiąść przy stole i podzielić się „święconym", składając sobie przy tym najlepsze życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności.

Drugi dzień świąt wielkanocnych zwany jest Lanym Poniedziałkiem. Wówczas o świcie gospodarze kropili pola wodą święconą. Aby zapewnić urodzaj i ochronić zasiewy przed siłami przyrody, żegnając się, wbijali do ziemi krzyżyki wykonane z palm.

Śmigus-dyngus w wytwornym towarzystwie przebiegał zwykle łagodniej niż na wsi, choć podążając za Jędrzejem Kitowiczem: „(...) gdy rozswawolowała kompania, panowie i dworzanie, panie, panny, nie czekając dnia swego, lali jedni drugich wszelkimi statkami, jakich dopaść mogli; hajducy i lokale donosili cebrami wody, a kompania dystyngowana, czerpiąc od nich, goniła się i oblewała od stóp do głów, tak iż wszyscy zmoczeni byli, jakby wyszli z jakiego potopu".

Według dokumentów z 1420 r. pierwotnie dyngusowanie było wymuszaniem datków, a niestosowanie się do nakazu skutkowało przymusową kąpielą. Na Śląsku Cieszyńskim najpierw polewano dziewczęta wodą, by następnie „suszyć" je żartobliwymi uderzeniami wierzbową gałązką.

Okres Wielkanocy kończy się pięćdziesiąt dni po świętach. W siódmą niedzielę obchodzone jest jedno z najważniejszych świąt kościelnych - Zesłania Ducha Świętego na apostołów. W Polsce uroczystość ta często określana jest mianem Zielonych Świątek. Tradycją było ozdabianie domów zielonymi gałązkami i ziołami z okazji tego święta.

Gospodarze obsiane pola obchodzili z obrazami świętych oraz chorągwiami, śpiewając pieśni. Według wierzeń w przeddzień Zielonych Świątek złe moce są nad wyraz aktywne, dlatego też okadzano bydło dymem ze spalonych, poświęconych ziół.

Pasterze przeżywali to święto w sposób szczególny. Bawili się, ucztowali i tańczyli, paląc przy tym ogniska.

Anna Szota

Bibliografia:
1. Małgorzata Kunecka -„Zwyczaje świąteczne w Polsce" - str. 66-85
2.Renata Hryń-Kuśmierek - „Polskie zwyczaje świąteczne" - str. 34-45
3. Renata Hryń-Kuśmierek, Zuzanna Śliwa - „Encyklopedia tradycji polskich" - str. 53-69.

CZYTELNIA KULTURALNA

Łyk sztuki do kawy pierwszego dnia Wiosny

Spędźmy pierwszy weekend Wiosny z prawdziwie wiosennym obrazem. „Rycerz wśród kwiatów" Leona Wyczółkowskiego to monumentalny pastel, na którym wątek rozkwitu przyrody łączy się z treściami symbolicznymi.

Motyw wiosny był wykorzystywany przez wielu malarzy. Mógł być tematem alegorii, pretekstem do pejzażu, ale także nieść za sobą szersze, symboliczne znaczenie. To ostatnie podejście częste było wśród przedstawicieli Młodej Polski, do których zaliczyć możemy Leona Wyczółkowskiego (1852-1936). Wiosnę w jej pełnym rozkwicie możemy podziwiać na jednym z jego najbardziej spektakularnych obrazów „Rycerz wśród kwiatów" z 1904 r. Jest to dekoracyjne panneau o imponujących rozmiarach: szerokości 3 m i wysokości 1,76 m. Wyczółkowski wykorzystał dość nietypową dla tak dużych formatów technikę pastelu, którą posługiwał się po mistrzowsku. Temat obrazu przypomina baśń: łąkę porośniętą dorodnymi tulipanami przemierza konno husarz w złotej zbroi. Dmie przy tym w złoty róg - jakby wzywał naturę do przebudzenia albo obwieszczał nadejście wiosny.

Wyczółkowski nieprzypadkowo ubrał rycerza w charakterystyczną, wyposażoną w skrzydła zbroję. Husaria, czyli formacja ciężkiej jazdy, do dziś owiana jest legendą – głównie dlatego, że wiązała się z czasami największej świetności i potęgi Polski. Artysta wiedział to wszystko doskonale, jako były student czołowego malarza polskiej historii, Jana Matejki. Postać rycerza mogła być świadomym odwołaniem do twórczości mistrza, zwłaszcza, że identycznego husarza Wyczółkowski wyrzeźbił w 1907 r. jako projekt pomnika Matejki (obecnie praca znajduje się w zbiorach Domu Jana Matejki, oddziału Muzeum Narodowego w Krakowie). Mimo tych nawiązań „Rycerz wśród kwiatów" nie jest obrazem historycznym, a jego treść powinniśmy odczytywać symbolicznie.

Ważnym rekwizytem jest złoty róg, w który dmie husarz. Przedmiot ten nawiązuje do „Wesela" Stanisława Wyspiańskiego, którego premiera odbyła się trzy lata przed namalowaniem obrazu. W dramacie instrument miał wyrwać naród z letargu i wezwać go do walki o niepodległość. Husarz Wyczółkowskiego kieruje róg w stronę majaczących na horyzoncie gór. Być może chce przebudzić uśpionych w Tatrach rycerzy? Legenda o skamieniałych wojach Bolesława Chrobrego (lub według innych wersji Bolesława Śmiałego), którzy obudzą się, gdy Polska będzie w potrzebie cieszyła się na początku XX w. dużą popularnością, podobnie jak inne elementy podhalańskiego folkloru. Sam Wyczółkowski nawiązywał do niej cyklem „Legend Tatrzańskich" - widoków gór, w których skalistych zboczach dopatrzeć można się sylwetek rycerzy (jeden z obrazów znajduje się w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu). „Rycerz wśród kwiatów" uważany jest za jego zwieńczenie.

Impulsem do namalowania obrazu były dla Wyczółkowskiego aktualne wydarzenia. W 1904 r. Rosja przegrywała wojnę z Japonią, a w kraju czuć było nastroje, które rok później doprowadziły do wybuchu rewolucji. Wielu Polaków uwierzyło wówczas na nowo, że po ponad stuleciu zaborów odzyskanie niepodległości jest bliskie. „Rycerz wśród kwiatów", to malarski wyraz tej nadziei. Dzieło można odczytywać także bardziej uniwersalnie. W jednym z numerów „Tygodnika Ilustrowanego" z 1907 r. opisano je słowami: „Cała natura śpiewa razem z tatrzańskim bojownikiem, śpiewa o wolności, o przepychu wiecznie twórczego życia". Dziś triumfalny głos rogu husarza możemy odebrać jako sygnał, że wraz z wiosennym przebudzeniem natury warto spojrzeć w przyszłość z nową nadzieją.

Pastel „Rycerz wśród kwiatów" przechowywany jest obecnie w Bibliotece Polskiej w Paryżu. Możecie obejrzeć go na stronie Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA. Znajdziecie tam ponadto opisy innych znajdujących się za granicą obiektów związanych z polską kulturą.

Fot. Domena Publiczna, obraz ze zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu. Zwiedzajcie z nami muzea i galerie całego świata bez wychodzenia z domu! Takie możliwości otwiera przed Wami sekcja MUZEA i GALERIE w Bazie Legalnych Źródeł na legalnakultura.pl

Publikacja powstała w ramach Społecznej kampanii edukacyjnej Legalna Kultura
Fundacja Legalna Kultura buduje wspólnotę twórców i odbiorców kultury poprzez promowanie idei korzystania z legalnych źródeł – wartości i postaw ważnych dla wszystkich użytkowników kultury w cyfrowej rzeczywistości.

Młoda Piliczanka

Drużyny młodej Pilczanki od momentu wznowienia treningów w połowie stycznia trenują regularnie. Oprócz treningów drużyny biorą udział w sparingach, a także turniejach.

Zawodnicy z roczników 2013, 2014 oraz 2015 rozegrali sparingi m.in. Jura Sport Team na hali we Włodowicach i Ogrodzieńcu. Ponadto wzięli udział w turnieju Bukowno Cup, w którym wypadli bardzo dobrze. Ich starsi koledzy z roczników 2011 i 2012 zagrali mecze towarzyskie m.in. z drużynami z Miechowa oraz Wolbromia.

Młodzicy oraz trampkarze oprócz gier wewnętrznych zagrali sparingi w Gołczy oraz Wolbromiu.

Juniorzy biorą udział w sparingach drużyny rezerw i bardzo dobrze sobie radzą. Oni jako pierwsi z drużyn młodzieżowych rozpoczną rozgrywki, a warto podkreśli, że w tym roku trzy najstarsze drużyny będą występowały w rozgrywkach podokręgu Kraków, natomiast pozostali w rozgrywkach podokręgu Olkusz.

Michał Kowalski

Okres przygotowawczy

Piłkarze Ospelu Wierbka rywalizujący w KEEZA Klasa A Olkusz zakończyli okres przygotowawczy przed startem rundy rewanżowej. Piłkarze do zajęć wrócili, jak tylko zezwoliły na to rządowe rozporządzenia. Treningi w tygodniu uzupełniane były grami sparingowymi, których Ospel rozegrał cztery. Dwa z nich wygrał i dwa przegrał.

Wyniki gier sparingowych:

- Zagłębie Dąbrowa Górnicza – Ospel Wierbka 1:3 (K. Ziaja x3)
- Przemsza Okradzionów – Ospel Wierbka 6:3 (D. Bartos x2, S. Zasada)
- Dąb Nagłowice – Ospel Wierbka 0:9 (Ł. Słowik x2, S. Zasada x2, P. Lis x2, M. Koniec, B. Szwaja, K. Ziaja)
- Zagłębie Dąbrowa Górnicza – Ospel Wierbka 3:2 (Ł. Duch, P. Nowakowski)

Teraz pora na walkę o ligowe punkty.

Także druga drużyna Ospelu Wierbka jest w trakcie okresu przygotowawczego. W meczach sparingowych „rezerwy" pokonały KS Giebło (3:1 – S. Zasada, R. Dylewski, Ł. Duch) oraz Trzy Buki Wierzchowisko (7:1 – B. Czech x2, M. Jurczak x2, S. Osuszek, W. Zdeb, R. Hordyn), a także w spotkaniu rewanżowym uległy Trzem Bukom (3:4 – W. Zdeb, zawodnik testowany, P. Nowakowski). Przed drugą drużyną jeszcze kilka sparingowych gier bowiem rozgrywki KEEZA Klasy B. Olkusz startują 10 kwietnia.

Także nieprzerwanie obywają się treningi młodzieżowych drużyn Ospelu. Przypominamy że odbywają się one w każdy wtorek, czwartek i piątek o godzinie 15:30 na Sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Wierbce. Serdecznie zapraszamy wszystkie chętne dzieci.

Dawid Ziaja

Dokarmianie ptaków

Zima, to trudny czas dla ptaków, ale z naszą pomocą przetrwają ją na pewno łatwiej. O skrzydlatych przyjaciołach, jak co roku pamiętają, nasze przedszkolaki i Pan leśniczy Marian Smok, który odwiedził nasze podwórko przedszkolne, aby wspomóc naszych przyjaciół podczas trudnego dla nich czasu. Zadbał, aby podczas tegorocznej, mroźnej zimy nie były głodne. W przedszkolnym ogrodzie, mając do dyspozycji karmniki, pan leśniczy uzupełnił je ptasimi smakołykami. Przedszkolaki z zainteresowaniem obserwowały przez szybę nasz ogród przedszkolny i dokarmianie.

Dokarmianie ptaków zimą, jest jedną z form ochrony ptaków. Dzieciom sprawia to ogromną radość, kiedy wiedzą, że można pomóc tym najmniejszym ptaszkom i wrzucić im do karmnika kilka ziarenek, czy zawiesić na gałązce słoninkę dla sikorek. Dzięki naszemu dokarmianiu ptaki mają szansę przetrwać najgroźniejszą zimę, a wiosną w podziękowaniu na pewno zagoszczą

w naszym ogrodzie i pięknie nam zaśpiewają.

Dziękujemy serdecznie panu Marianowi za odwiedziny w naszym przedszkolnym ogrodzie i za pomoc w dokarmianiu ptaszków. Jest to doskonała obserwacja i okazja do kształtowania u dzieci poczucia odpowiedzialności, obowiązkowości oraz wrażliwości na los zwierząt.

Kamila Ogonek

„Marzanno, Marzanno Ty zimowa panno! Ciebie pożegnamy, wiosnę przywitamy!"

Jak co roku dzieci z Przedszkola w Pilicy uroczyście powitały nową porę roku - Wiosnę, zaś pożegnały Zimę. Aby podkreślić charakter tego dnia, zorganizowano „Zielony Dzień". Każde dziecko w tym dniu miało zielony strój lub element symbolizujący wiosnę. W przedszkolu przygotowania do pożegnania zimy i powitania wiosny zaczęły się kilka dni wcześniej. Zmieniły się dekoracje przedszkola z zimowych na wiosenne. W salach powstały zielone kąciki przyrody. Dzieci podlewały wiosenne kwiaty i cebule. Jesteśmy pewni, że głośno śpiewane piosenki w grupach usłyszała Pani

Wiosna i zimie już wrócić nie pozwoli.

Mamy nadzieję, że starania naszych wspaniałych przedszkolaków sprawią, że wiosna zawita do nas na dobre.

Joanna Roch

Szkoła Podstawowa Nr 1 w Pilicy

Brawo dla Maćka i Wiktorii

Maciej Fabian – uczeń kl. VII b Szkoły Podstawowej nr 1 w Pilicy zakwalifikował się do III – wojewódzkiego – etapu Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Historii, czyli do finału. Cieszy to jego osiągnięcie, zwłaszcza biorąc uwagę sytuację nauki zdalnej i trudności, jakie niesie ona ze sobą. Gratulujemy Maćkowi i jego Rodzicom. Przypomnijmy, że Maciek ma już na swoim koncie wielki sukces – Mistrzostwo Województwa w Badmintonie, które zdobył wraz z kolegą 7 grudnia. Zajął też I miejsce w II etapie szkolnego Konkursu Wiedzy o AIDS.

Wiktoria Nowak – uczennica kl. VI b Szkoły Podstawowej nr 1 w Pilicy zakwalifikowała się do II – rejonowego- etapu Ogólnopolskiego Konkursu Historycznego „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 972 – 1444." Jako jedna z 37 uczniów szkoły podstawowej z województwa śląskiego uczestniczyła w nim 18 lutego. Cieszy to osiągnięcie jej biorąc pod uwagę trudną sytuację nauki zdalnej. Gratulujemy Wiktorii oraz jej Rodzicom.

Maria Lepiarczyk

Sposoby na nudę

Wyjątkowo w tym roku szkolnym ferie świąteczne zbiegły się z feriami zimowymi, które ze względu na czas pandemii należało spędzić w domu. Aby nie było zbyt monotonnie, wychowawcy klas: 6a i 6b zapowiedzieli wśród uczniów tych klas konkurs "Sposoby na nudę". Każdy mógł znaleźć coś dla siebie, bo dotyczył on kilku kategorii (opowiadanie "Wycieczka moich marzeń", przedstawienie kukiełkowe, niezwykłe rękodzieło).

W konkursie wzięło udział 10 osób z klasy 6b, które zaprezentowały różne prace: budowle z klocków LEGO, animacje klocków LEGO, budowlę z kartonów, budowle ze śniegu, origami, pracę plastyczną, pyszne wypieki, zdjęcia swojej okolicy zimą, puzzle. Wszyscy uczestnicy konkursu za kreatywność i zaangażowanie otrzymają nagrody rzeczowe po powrocie do szkoły z rąk Dyrektora Szkoły - Leszka Soboty. Gratulujemy i życzymy dalszych pomysłów na twórcze spędzanie wolnego czasu!

Barbara Cieślik

Idą, idą przebierańce, będą harce, będą tańce…

Karnawał to czas szalonej, fantastycznej zabawy nie tylko dla dorosłych, ale również dla dzieci. To moment, kiedy można przebierać się do woli. Zabawy karnawałowe dla dzieci, to przede wszystkim możliwość przeistaczania się w inne osoby.

W Przedszkolu im. Czesława Janczarskiego w Wierbce, w dniu 11.02.2021 r. odbył się bal karnawałowy – był to dzień długo wyczekiwany przez dzieci, poprzedzony długimi przygotowaniami kostiumów. Tego dnia przedszkolaki miały możliwość śpiewów, tańców i zabaw. Wystrój sal przedszkolnych wprowadzał w radosny nastrój oraz zachęcał do wesołej zabawy. Na balu obowiązywały maski, przebrania oraz akcesoria uzupełniające strój, ale najbardziej potrzebny był dobry humor. Wyzwaniem było zliczyć księżniczki, królewny, którym towarzyszyli rycerze, a także smok. W salach przedszkolnych można było również spotkać motylki, biedronki, kotki, policjantów, żołnierzy, piratów i wiele innych barwnych postaci - pomysłowość rodziców i dzieci nie miała granic.

Przedszkolaki dumnie prezentowały swoje stroje oraz z ogromną przyjemnością uczestniczyły we wspól-

nych zabawach zorganizowanych przez panie wychowawczynie, a skoczna i rytmiczna muzyka zachęcała do tańca. Po harcach na przebierańców czekał smaczny poczęstunek przygotowany przez rodziców.

Bal karnawałowy dostarczył dzieciom wiele radości, uśmiechu i niezapomnianych wrażeń.

Serdeczne podziękowania dla rodziców za zaangażowanie w organizację tego wydarzenia oraz przygotowanie pięknych strojów.

Michalina Goncerz

Bal karnawałowy

Karnawał to miła, szalona, pełna wrażeń, kolorów, dźwięków i zabaw tradycja, nie tylko dla dorosłych. Bal karnawałowy jest atrakcją bardzo lubianą również przez dzieci, dostarcza im wiele przeżyć i radości. Tak też było u nas, w dniu 12 lutego w udekorowanych salach pojawili się poprzebierani uczniowie.

Dzieci przebrane były za bohaterów znanych bajek, można było zobaczyć: wróżki, królewny, biedronki, księżniczki, rycerzy, piratów, policjantów. Wspólna zabawa przyniosła wiele radości naszym uczniom, a to było głównym celem tego balu. Dziękujemy dzieciom i rodzicom za zaangażowanie w przygotowanie pięknych strojów.

Źródło: www.facebook.com/zswierbka/

Czas karnawałowych szaleństw

W dniu11 lutego w naszej szkole odbyła się coroczna zabawa karnawałowa. Grupy przedszkolne i uczniowie z klas I - III bardzo starannie przygotowali się do tej uroczystości. Każda grupa i klasa starannie udekorowały swoje sale do zabawy, każdy przygotował piękny strój i rekwizyty.

Panie wychowawczynie zadbały, aby była odpowiednia muzyka i atrakcyjne zabawy, takie jak konkurs zumby, dmuchanie największego balona czy koncert klasowych życzeń. W bajkowej scenerii, przy pięknej muzyce dzieci bawiły się wspaniale, a zabawy dostarczyły mnóstwo radości. Najmłodsi nie zawiedli w swej pomysłowości, dzięki czemu nie zabrakło księżniczek, rycerzy, piratów, czarodziejek, krakowianek. Zabawa umożliwiła dzieciom i wychowawcom spędzenie czasu w miłej atmosferze.

Dziękujemy dzieciom i rodzicom za zaangażowanie w przygotowanie pięknych balowych strojów.

Źródło: sp3dzwonosierbowice.pl

Dzień Kolorowej Skarpetki - Światowy Dzień Zespołu Downa

Światowy Dzień Zespołu Downa corocznie obchodzony jest 21 marca. Święto zostało ustanowione w 2005 roku przez Europejskie Stowarzyszenie Zespołu Downa, zaś od 2012 patronem Dnia jest Organizacja Narodów Zjednoczonych. Dzień święta nie jest przypadkowy, w tym dniu rozpoczyna się kalendarzowa wiosna i to symbolizuje dzień narodzin ludzi niezwykłych.

W tym dniu organizacje na całym świecie inicjują wydarzenia upowszechniające wiedzę na temat choroby oraz propagują prawa dotyczące osób z Zespołem Downa. Do symbolicznej inicjatywy przyłączyli się również uczniowie klasy IV naszej szkoły, zakładając trzy kolorowe skarpetki w różne wesołe wzory. Dlaczego trzy? Bo przecież w zespole Downa są 3 chromosomy w 21 parze.

Tego typu akcje uczą empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz właściwych relacji z osobami niepełnosprawnymi.

Źródło: sp3dzwonosierbowice.pl

Happy St. Patrick's Day!

Dnia 17 marca obchodziliśmy w naszej szkole dzień św. Patryka – patrona Irlandii. To radosne święto jest obchodzone od wielu lat nie tylko w Irlandii, ale na całym świecie.

Jak podaje legenda, św. Patryk nawrócił Irlandię na chrześcijaństwo i opowiadał o Trójcy Świętej na przykładzie trzylistnej koniczynki. Z innych źródeł możemy dowiedzieć się, że wypędził z niej zajadłe węże.

Dowiedzieliśmy się także, jak wygląda flaga Irlandii oraz poznaliśmy małego skrzata o imieniu Leprechaun, który, według legendy, ukrywa złoto na końcu tęczy.

Jednak najprzyjemniejszą częścią obchodów tego dnia, był udział w "wyzwaniach" - każdy uczeń miał spróbować jedną z "zielonych pyszności". Jesteśmy bardzo dumni, gdyż wszyscy bez wahania podjęli wyzwanie. Zabawa była doskonała!

Do zobaczenia za rok!

Obyście do tej pory znaleźli garnek złota po drugiej stronie tęczy;-)

Źródło: sp3dzwonosierbowice.pl

Olimpiada geograficzna

W sobotę, 6 lutego, uczeń klasy IIa Jakub Kazior uczestniczył w II etapie XLVII Olimpiady Geograficznej. Przepustką do awansu było napisanie przez niego wysoko ocenionej pracy pod tytułem: „Fizyczno-geograficzna charakterystyka sztucznego zbiornika wodnego na rzece Pilicy w miejscowości Pilica".

II etap olimpiady odbył się tym razem w I Uniwersyteckim Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie. W Olimpiadzie uczestniczyło ponad 100 najlepszych geografów z całego województwa.

Dariusz Jaworski

Projekt „Śląska Młodzież Solidarna w Działaniu" zakończony

Trwający ponad rok Projekt „Śląska Młodzież Solidarna w Działaniu" - projekt rozwoju kompetencji społecznych osób w wieku 15-19 lat, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa I "Osoby młode na rynku pracy", Działanie 1.4 "Młodzież Solidarna w Działaniu" współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej został zakończony. Jego głównym celem było wsparcie młodzieży w zdobywaniu i doskonaleniu kompetencji społecznych, komunikacyjnych i osobistych. Jest to szereg istotnych umiejętności wymaganych obecnie przez pracodawców bez względu na rodzaj wykonywanej pracy czy stanowiska.

Projekt realizowała grupa w składzie: Julia Nowak, Emilia Baran, Wiktoria Drozdowska, Weronika Skutnik, Wiktoria Wójcicka, Zuzanna Barteczko, Krzysztof Kuśmierski, Natalia Karpała, Kacper Pustułka i Jakub Gliniany.

Na uczestników czekają w szkole certyfikaty i pamiątkowe gadżety.

Dariusz Jaworski

Logo Biblioteki!

Od lat MGBP w Pilicy nie posiada znaku graficznego – logo, który byłby jej oficjalną częścią identyfikacji wizualnej (znakiem firmowym), służącym do celów identyfikacyjnych, popularyzatorskich, reklamowych, korespondencyjnych oraz wykorzystywany przy publikacji materiałów informacyjnych, a także wszelkich innych materiałów i dokumentów wydawanych przez Bibliotekę w formie tradycyjnej i elektronicznej.

Biorąc pod uwagę powyższe, jesienią ubiegłego roku Biblioteka ogłosiła otwarty konkurs na logo. Zadanie konkursowe polegało na opracowaniu projektu logo dla potrzeb Biblioteki. Każdy projekt musiał spełniać odpowiednie warunki, działać jako symbol, budzić dobre skojarzenie z Biblioteką, być oryginalny, łatwy do rozpoznania i zapamiętania, być niezależny od środka powielania i łatwo skalowalny.

Do konkursu wpłynęło 11 prac. Na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2020 roku Komisja Konkursowa postanowiła przyznać nagrodę główną – kartę podarunkową o wartości 1 500 zł do wykorzystania w sklepach Decathlon – dla Pani Izabeli GNIADEK, mieszkanki Kidowa. Mówimy o tym dopiero teraz, gdyż wymagało to pewnych zmian formalnych, które ostatecznie zostały zatwierdzone na sesji Rady Miasta i Gminy Pilica, 19 lutego 2021 roku.

Jeszcze raz gratulujemy Laureatce i dziękujmy za zaprojektowanie wspaniałego logo, które od teraz będzie wizytówką Biblioteki.

Nowe logo Biblioteki w Pilicy

MGBP w Pilicy

Znak graficzny jest podstawowym elementem komunikacji wizualnej. Zwiększa świadomość marki i pozwala na szybką jej identyfikację. Forma graficzna znaku MGBP w Pilicy, to stylizowane i powiązane ze sobą litery „b" i „p", będące skrótem nazwy biblioteka publiczna, uproszczonego wizerunku otwartej książki oraz skróconej nazwy biblioteki. Kolorystyka znaku nawiązuje do barw herbu miasta Pilica.

MGBP w Pilicy

Partnerstwo dla książki z Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego

W Warszawie, 12 lutego 2021 roku odbyło się spotkanie z Dyrektorem Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego dr Januszem Gmitrukiem.

W spotkaniu wzięli udział Burmistrz Miasta i Gminy Pilica Artur Janosik, Dyrektor Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej w Pilicy Wojciech Siejka, Prezes Zarządu Krajowego Związku Młodzieży Wiejskiej Adam Nowak oraz Instruktor Artystyczny Biblioteki Karol Skóra. Dzięki współpracy MGBP w Pilicy oraz ZMW udało się nawiązać partnerstwo dla książki z MHPRL. Muzeum przekazało dla Biblioteki pokaźny zbiór publikacji dotyczący tematyki historycznej i ludowej wraz z materiałami dydaktycznymi. Dzięki temu w Bibliotece powstała specjalnie oznaczona półka zawierająca darowany księgozbiór dostępny dla każdego czytelnika.

Należy wspomnieć jeszcze fakt, że kilka dodatkowych pozycji zostało ufundowane przez Zarząd Krajowy Związku Młodzieży Wiejskiej.

Serdecznie zapraszamy do Biblioteki wszystkich zainteresowanych.

MGBP w Pilicy

„Mała książka – Wielki człowiek”

Wprowadzenie dziecka w magiczny świat literatury z sukcesem, zależy od współpracy trzech środowisk: przede wszystkim od domu i czytających rodziców, duże znaczenie ma również przedszkole i aktywni wychowawcy, a szczególną rolę odgrywa biblioteka. Biblioteki oraz pracujący w nich bibliotekarze mają magiczne moce – książki, które przenoszą młodych czytelników do niezwykłej krainy wyobraźni.

Odwiedzanie biblioteki z dzieckiem rozwija wiele przydatnych w codziennym życiu umiejętności. Najmłodsi dokonują swoich pierwszych książkowych wyborów i ćwiczą podejmowanie samodzielnych decyzji. Regularne wizyty w bibliotece wyrabiają nawyk częstego sięgania po książki i szukania w nich potrzebnej wiedzy, uczą odpowiedzialności za wypożyczoną lekturę, ale przede wszystkim stwarzają okazję do przeczytania nieodpłatnie nieograniczonej liczby książek.

Kampania „Mała Książka – Wielki Człowiek” spowodowała, iż do grona naszych czytelników dołączyła duża grupa przedszkolaków, dla których książka stała się prawdziwym przyjacielem, a biblioteka nieodzownym towarzyszem.

Z ogromną radością przedstawiamy kolejnych laureatów, którzy regularnie korzystając z zasobów naszej biblioteki zdobywają kolejne wyróżnienia. Dyplomy otrzymali: Zuzanna Siejka, Szymon Siejka, Bartosz Wizor, Mikołaj Knapik – już II dyplom, Alicja Baran – również II dyplom, Łukasz Seweryn – III dyplom oraz Wiktor Imiołek – zdobywca IV dyplomu, wielokrotnie nagradzany czytelnik filii w Wierbce. Gratulujemy serdecznie! Jesteśmy dumni, że nasi mali czytelnicy niestrudzenie sięgają po nowe Karty Małego Czytelnika, a biblioteka na stałe wpisana jest na czytelniczej mapie dzieciństwa. Pamiętajmy, że „czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci”.

Zapraszamy do naszej biblioteki.

MGBP w Pilicy

SZANSA DLA KSIĄŻKI

Otwarta zbiórka książek, które dostaną drugie życie w antykwariacie.

ZBIÓRKA POTRWA OD 1 MARCA DO 30 KWIETNIA 2021 R. W MGBP W PILICY

NA KAŻDYM STRYCHU, PODDASZU W PIWNICY LUB DOMOWEJ BIBLIOTECZCE ZNAJDĄ SIĘ ZAPOMNIANE KSIĄŻKI, KTÓRYCH NIE CHCEMY WYRZUCAĆ, ALE TEŻ NIE SĄ JUŻ CZYTANE. WYCHODZĄC NA PRZECIW MIESZKAŃCOM, KTÓRZY MAJĄ PROBLEM CO ZROBIĆ Z TAKIMI PUBLIKACJAMI OGŁASZAMY ZBIÓRKĘ KSIĄŻEK.

Uwaga!

Nie jest to zbiórka makulatury i czasopism, a tylko książek, niezależnie od tematyki i roku wydania, ważne żeby były kompletne i niezniszczone.

WIĘCEJ INFORMACJI POD NUMEREM TELEFONU:

(032) 673 51 43

BIBLIOTEKAPILICA.PL

FACEBOOK.COM/BIBLIOTEKAPILICA

Roladki schabowe z pesto pietruszkowym

Składniki:
- 0,5 kg schabu
- suszone pomidory
- ogórek konserwowy
- boczek wędzony
- pęczek natki pietruszki
- 4 ząbki czosnku
- 3 łyżki tartego parmezanu
- 2 łyżki ziaren prażonego słonecznika lub dyni
- 7 łyżek oliwy z oliwek
- sól, pieprz czarny

Sposób przygotowania:
Schab kroimy w plastry, płuczemy w zimnej wodzie i osuszamy ręcznikiem papierowym. Plastry schabu rozbijamy na cienkie kotlety tłuczkiem do mięsa. Plastry mięsa posypujemy solą i pieprzem.
Pęczek pietruszki, czosnek, parmezan, prażone ziarna i oliwę blendujemy do otrzymania pietruszkowego pesto.
Rozbite plastry schabu smarujemy po wewnętrznej stronie przygotowanym pietruszkowym pesto, układamy cienki plaster wędzonego boczku, po kawałku suszonego pomidora i ogórka konserwowego. Gotowe roladki spinamy wykałaczkami.
W rondlu lub głębokiej patelni, na niewielkiej ilości tłuszczu, obsmażamy roladki ze wszystkich stron. Następnie dodajemy wodę. Patelnię przykrywamy i schab dusimy na wolnym ogniu ok. 40 minut.
Gotowe roladki zdejmujemy z patelni. Mieszaniną mąki i wody zagęszczamy sos, następnie doprawiamy do smaku solą i pieprzem.

Przepis udostępniony przez panią Małgorzatę z Pilicy

Babka ZEBRA o smaku kakaowo – pomarańczowym

Przepis na dużą babkę – foremka z kominem o średnicy dół 15 cm, góra 23 cm, wysokość 10 cm – foremka ma pojemność 2,5 l.
We wszystkich moich przepisach, jeżeli nie ma podanej wagi, a produkty odmierzam na szklanki, to ma ona pojemność 250 ml.

Składniki:
- 5 jajek
- 1 szklanka oleju
- 1 i 1/3 szklanki bardzo ciepłego mleka
- 1 szklanka cukru
- 3 szklanki maki pszennej tortowej typ 450
- proszek do pieczenia 3 łyżeczki
- aromat pomarańczowy lub cukier pomarańczowy
- 3 płaskie łyżki kakao / 3 płaskie łyżki mąki pszennej

Składniki na lukier:
- cukier puder (około 200 g)
- 3-4 łyżki gorącej wody
- 2-3 łyżki soku z cytryny

Sposób przygotowania:
Jajka i cukier ubijamy mikserem przez kilka minut, aż masa będzie biała. Ciągle miksując dodajemy partiami mąkę, olej, mleko, cukier pomarańczowy lub trochę aromatu i proszek do pieczenia.

Ciasto dzielimy na dwie części – do jednej dodajemy 3 łyżki kakao, a do drugiej 3 łyżki mąki i dobrze mieszamy obie masy.
Do wysmarowanej masłem i obsypanej mąką foremki nakładamy całą masę na zmianę.
Wkładamy do nagrzanego piekarnika na 175 C (góra – dół) i pieczemy bez termo obiegu około 60 minut, na drugim stopniu od spodu piekarnika.
Wystudzoną babkę posypujemy cukrem pudrem lub polewamy lukrem.

Przepis udostępniony przez autora bloga kulinarnego www.mojewypiekiidomowegotowanie.pl

IMPRESSUM:
„Nasze Miasto i Gmina Pilica" – dwumiesięcznik gminy Pilica
ISSN 25-44-553
WYDAWCA:
Miasto i Gmina Pilica
ul. Żarnowiecka 46A
42-436 Pilica
tel. (32) 67 35 104
www: www.pilica.pl
email: gminapilica@gmail.com

REDAKTOR NACZELNA: Anna Szota
Redakcja: Iwona Sikora, Maria Lepiarczyk, Magdalena Lis, Mirosław Opiłka, Anna Szota, Sylwia Miklas.
Współpraca redakcyjna: Michał Kowalski, Dawid Ziaja, Przedszkole im. Janusza Korczaka w Pilicy, Szkoła Podstawowa nr 1 w Pilicy, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wierbce, Szkoła Podstawowa Nr 3 w Dzwono-Sierbowicach, Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Elżbiety z Pilczy w Pilicy.

Opracowanie graficzne i skład: Anna Szota
Nakład: 1700 egzemplarzy

Zabrania się kopiowania, redystrybucji, publikowania, rozpowszechniania, udostępniania czy wykorzystywania w inny sposób całości lub części danych zawartych w miesięczniku w celach komercyjnych. Korzystanie z materiałów zamieszczonych w miesięczniku „Nasze Miasto i Gmina Pilica" wymaga zgody Redakcji, poza wyjątkami określonymi w powszechnie obowiązujących przepisach prawa takich jak dozwolony użytek w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2006 r. nr 90 poz. 631, t. jedn. z późn. zm.). W przypadku uzyskania pisemnej zgody Redakcji na rozpowszechnianie i wykorzystywanie danych, informacji lub prac lub ich części zawartych w niniejszym miesięczniku, rozpowszechnianie to i wykorzystywanie dopuszczalne jest wyłącznie na poniższych zasadach:
1) wykorzystywane informacje prezentowane będą całości, bez zmian, skrótów i przeróbek;
2) wykorzystywane dane, informacje i prace będą posiadały widoczne odwoływanie do miesięcznika „Nasze Miasto i Gmina Pilica".
Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowania edytorskiego nadesłanych tekstów oraz zdjęć. Tekstów nadesłanych nie zwracamy. Nadesłanie tekstu lub zdjęcia nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem. Nadesłanie tekstu lub zdjęcia jest tożsame z wyrażeniem zgody na jego publikację na łamach miesięcznika w wersji drukowanej oraz elektronicznej.